БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 58 (7088)
МАРТЫН 10
ЧЕТВЕРГ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Бүхы советскэ хүнүүд эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй уряада нэгэн хүн шэнгеэр харюусан, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табиха, иигэжэ зориг хүсэлөө харуулжа байһанаа манай советскэ Эхэ ороной саашадаа һалбаран мандалгын аша туһада ажалай шэнэ амжалтануудаар батадхаха байха.

Хүдөө ажахын эрдэмые нэбтэрүүлхэ талаар библиотекэнүүдэй үүргэ ехэ

анай Эхэ ороной арад зоной ур-
а байгаа эрилтые хангахын, тэ-
эй ажабайдалые бүри һайжа-
лхын зорилгоор ойрын 5—6 жэ-
турша дотор ороohо тарянай
жэлэй валовой суглуулбарииe
иллиард пүүдтэ хүргэхэ, эгээл
нэй үндэһөөр малажалай гол
дуктнуудые хоёр-хоёрһоо үлүү
ин ехээр үйлэдбэрилдэг болохо
э Советскэ Союзай Коммунисти-
э партиин ЦК-гэй январска
енум тогтооһон байна. Энэ тог-
лые бодото хэрэг дээрэнь бэе-
лхын тулада ехэ хүсэлэл орол-
то гаргаха ёһотой болоно.

анай культурно-гэгээрэлэй эмхи
гаанууд — хүдөөгэй клубууд,
лиотекэнүүд, Культурын байшан-
д болон улаан булангууд партиин
һан энэ бүгэдэарадай удхаша-
тай шиидхэбэриие эгээн түрүүн-
арад зоной ухаан сэдьхэлдэ гүн-
гөөр ойлгуулха зэргэтэй. Тии-
ээ тэдэнэр өөһэдынгөө ябуулдаг
тэ-политическэ ба культурно-
ээрэлэй хүдэлмэриие улам бүри
орхой хурса, эдэбхитэй шанга
гохоһоо гадна, аймагайнгаа, тос-
ойнгоо ба колхозойнгоо ажабай-
лтай нягта холбоотойгоор ажал-
а уялгатай болоно. Эгээл энэ та-
раа Кабанскын аймагай библио-
ын ажал-ябуулга бүгэдэндэ һай-
агдамаар жэшээ боложо үгэхэ
а. Энэ библиотекын хүдэлмэри-
ажалшадай һонирходог газетэ,
нал, номуудые ёһо тэдыгээр та-
аад лэ, бүхы ажалаа хизаарладаг
э, харин арад зоной дунда эрдэм
босоролые, түрүү дүй дүршэлые
аукын туйлалтануудые нэбтэ-
лхын хойноһоо эдэбхитэйгээр
дадог байна. СССР-эй Верховно
едэй хоёрдохи сессиин ба пар-
и Центральна Комитедэй январ-
Пленумэй болоһоной һүүлээр
дэ абтаһан шиидхэбэринүүдтэ
аатай номуудай выставкэ энэ
лиотекэдэ эмхидхэгдэбэ. Мүн тэ-
шэлэн трактор, машинануудаа за-
барилжа байха үедэнь МТС-эй ме-
ннзаторнуудта туһаламжа үзүүл-
зорилготойгоор тусхай выставкэ
э табигдаһан байха юм. Энэ биб-
отекые даагша Любовь Михай-
вна Акулинина уншагша бүхэ-
дэнгөө эрдэм болбосоролые ба хэ-
ажалые хараадаа абажа, элдэб
муудые һайшаан дурадхадаг бай-
. Эгээл тиимэһээ дурсагдаһан
блиотекэ ажалшадай саг үргэлжэ
ожо байдаг бодото культурна гу-
ита болонхой. Үнгэрһэн жэлдэ
магай центрын ажалшад өөһэ-
нгөө хүсөөр библиотекэдээ шэнэ,
кам, һаруул байшан барижа үгэ-
байха юм. Энэ хадаа ажалша
ой дунда тус библиотекын ехэ
лдэтэй болоһониие дахяад гэршэ-
харуулна бшуу. Мүн тэрэшэлэн
арын аймагай библиотекэ, Ка-
скын аймагай Колесовско хүдөө-
болон бусад библиотекэ-
д парти, правительствын
тала тогтоолнуудые тайлбари-
ойлгуулха талаар багабэшэ хү-
лмэри ябуулжа байна.

Гэхэтэй хамта, манай республикын олохон нютагта хүдөөгэй болон колхозно, мүн тэрэшэлэн аймагайшье библиотекэнүүд өөһэдынгөө ажалябуулгые мүнөө үеын ехэ эрилтэнүүдтэ хүрэмөөр, эдэбхитэй, үүсхэлтэй болгожо үшөөл шадаагүй байһаар. Эдэ библиотекэнүүдэй нэгэ ехэ дутагдалынь юуб гэхэдэ, тэндэхи хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай дунда уранһайханай литературын номуудые дэлгэрүүлхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри ябуулбашье, хүдөө ажахын наукын туйлалтануудые, түрүүшүүлэй айхабтар үнэтэй дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ талаар өөдтэй юумэ хэнэгүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Зарим библиотекэнүүдтэ хүдөө ажахын литературын номууд, брошюранууд тон үсөөн. Тэрэ мүртөөшье, байһан номууд, брошюранууд, журналнууд ажалшадай дунда хангалтагүйгөөр дэлгэрүүлэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Тарбагатайн аймагай библиотекын арбан нэгэ мянган номуудай ойролоол мянга гараниинь хүдөө ажахын литературын номууд байха юм. Тиигэбэшье, тэдэ үсөөхэн номуудынь уншагшадай дунда һайнаар тараагданагүй. Библиотекын хүдэлмэришэд «Хүдөө ажахын номой булан» эмхидхэжэ тэндээ элдэб номууд, плакадууд, брошюрануудые табидаг заншалгүй. Харин хүдэлмэри ябуулаагүй аад, тэдэнэр «хүдөө ажахын номуудые уншагшад абажа үгэнэгүй, бидэнэр тиихэдэнь хайшан гэхэ гээшэбибди» гэжэ һанаа амарханаар хөөрэлдэдэг юм. Гүрэн түрын, бүгэдэарадай удхашанартай энэ хэрэгтэ иимэ хойрогоор, харюусалгагүйгөөр хандажа яашье болохогүй.

Зарим библиотекэнүүд өөһэдынгөө бодото үүргые ойлгоогүй байһан дээрэһээ ажабайдалай эрилтэнүүдһээ холо гээгдэжэ ябадаг байна. Жэшээлхэдэ, Закаменай аймагай Михайловска, Мэлэ-Бортын хүдөөгэй библиотекэнүүд КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые пропагандалжа эхилээдүй байһаар. Тэндэхи хүдэлмэрилэгшэд колхозуудай культбазанууд, фермэнүүд дээгүүр элдэб һонирхолтой номууд, брошюранууд юундэшьеб эльгээнэгүй. Иимээр саашадаа ажаллажа болохогүй байһаниинь хэндэшье элитэ.

Мүнөө үедэ колхоз, МТС бүхэнэй өөһэдтөө библиотекэтэй болохо гээшэ бага бэшэ удхашанартай зорилго мүн. Яахадааб гэхэдэ, гүрэнэй сетиин библиотекэнүүдтэ хүдөө ажахын ба техническэ литературын номууд хүрэхэ хэмжээгээр хододоо байдаггүй бшуу. Мүн олон янзын журналнуудшье абтадаггүй. Колхозой болон МТС-эй библиотекэнүүд энэ дутагдалые зайсуулха талаар хизаарлашагүй ехэ арга боломжонуудтай.

Хүдөө ажахын эрдэмые бүхы хэмжээгээр нэбтэрүүлхэ гээшэ манай библиотекэнүүдэй хойшолуулашагүй шухала хэрэг мүн. Эгээл тиимэһээ энэ хэрэгтэ мүнөө үедэ шухала анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр

Москвада баярай заседани болобо

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—мартын 8-да зорюулагдан Москва родой партийна, советскэ болон олониитын организацинуудай, Советскэ миин түлөөлэгшэдэй хамтын суглаан мартын 8-да СССР-эй Гүшэй Академическэ Ехэ Театр соо болобо.

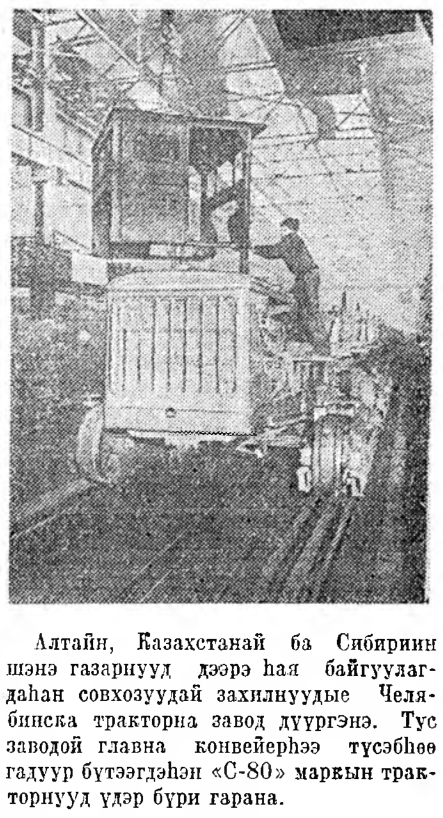
Президиумдэ нүхэд Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Кагаич, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, З. Сабуров, Н. С. Хрущев, П. Н. Поспелов, М. А. Суслов, ороной юто эхэнэрнүүд һууба.

КПСС-эй МГК-гэй секретарь нүхэр Е. А. Фурцева суглаае нээбэ. лдэб ажалтай эхэнэрнүүд суглаан дээрэ баярай үгэнүүдые хэлээ. энэр хадаа социализмын орон дотор ажабайха ба ажаллаха зол жаргал тухай, советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө, найрамдалай ба арадуудай хоорондын хани барисаанай түлөө тэмсэл ай хэлэһэн байна.

Түгэсхэлдэнь ехэ концерт болоо.

**

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседа-уд Ленинград, Киев, Баку, Сталинабад, Таллин болон ороной бу-а городуудта болоо.

Алтайн, Казахстанай ба Сибириин шэнэ газарнууд дээрэ һая байгуулагдаһан совхозуудай захилнуудые Челябинска тракторна завод дүүргэнэ. Тус заводой главна конвейерһээ түсэбһөө гадуур бүтээгдэһэн «С-80» маркын тракторнууд үдэр бүри гарана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «С-80» маркын трактор хабсардаг цехын главна конвейер дээрэ трактор хабсарагдажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

КПСС-эй ОБКОМДО

Зэдын аймагай залуу малшадай үүсхэл тухай

Зэдын аймагай колхозууд болон совхозой залуу малшад аймагайнгаа зүблөөн дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые зүбшэн хэлсээд, социалистическэ уялгануудые абажа, Сэлэнгын аймагай залуу малшадые мүрысөөндэ уриба. Зэдын аймагай залуушуул энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 105-һаа үсөөн бэшэ хурьга, зуун үнеэнһээ —90-һээ үсөөн бэшэ тугал, эхэ гахай бүриһөө 12-һоо үсөөн бэшэ поршоонхо абажа түлжүүлхэ уялга абаа. Мүн тэрэшэлэн һү һаалгаар, ноoһо хайшалалгаар, барилгын модо ба шулуу бэлэдхэлгээр, малажалай байранууд болон силоснэ түхеэрэлтэнүүдые бариха талаар дээшэлүүлэгдэһэн уялганууд абтаа.

Кукурузын үндэр ургаса ургуулхын тулада социалистическэ мүрысөөн залуушуулай үүсхэлээр аймаг соо үргэнөөр дэлгэржэ байна. Колхоз бүхэндэ залуушуулһаа бүридэһэн кукуруза ургуулха нэгэ-хоёр звенонууд бии болгогдоно. Тэдэ звенонууд кукуруза ургуулха агротехникые шудалжа захалаа, нютагай үтэгжүүлгэнүүдые бэлэдхэжэ, полинууд дээрэ гаргажа адхана, саһа тогтооно.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэжээлэй бата бэхи база байгуулха, малай байранууд болон силоснэ түхеэрэлтэнүүдые бариха, мүн тэрэшэлэн фермэнүүдтэ абтаһан түлнүүдые хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ хүдэлмэринүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадаха уялгануудые абаһан Зэдын аймагай комсомолецууд болон залуушуулай үүсхэлые һайшааха гэжэ КПСС-эй обкомой бюро тогтообо.

Зэдын аймагай комсомолецууд болон залуушуулай үүсхэлые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ, залуушуулай дунда КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй хандалгые зүбшэн хэлсэлгые үргэнөөр эмхидхэхэ, кукуруза ургуулха залуушуулай звенонуудые, барилгын бригадануудые, комсомольско-залуушуулай бригадануудые, фермэнүүдые, гүүртэнүүдые болон отарануудые бии болгохо хэрэгтэнь комсомольско организацинуудта туһалха, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумээр табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө залуушуул болон комсомолецуудай дунда мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэ гэжэ ВЛКСМ-эй Обкомые, КПСС-эй айкомууд болон партийна эхин организациин секретарьнуудые партиин обкомой бюро уялгалаа.

Атомна дайнай аюулда эсэргүүсэхые уряалһан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха кампаниие СССР дотор үнгэргэхэ тухай

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй пленумэй резолюци

Энэ оной январиин 17—19-дэ Венэдэ болоһон Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой үргэн заседаниин шиидхэбэринүүдые эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй пленум бүри һайшаан дэмжэнэ, юуб гэхэдэ, эдэ шиидхэбэринүүд эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай гол шухала интересүүдтэ харюусана.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет Баруун Германида милитаризмын һэргэн бодолгодо эсэргүүсэн тэмсэхыень Европын бүхы арадуудые уряалаа. Советскэ хүнүүд немецкэ вермахтые байгуулгада Европын бүхы арадуудтай хамта һаад хэхээр, Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлжэ, Европодо аюулгүй байдалые хамтадаа батаар хамгаалга хангахаар эрид шиидэнги байна.

Эб найрамдал хамгаалха, хүн түрэлтэниие атомна дайнһаа аршалха гэһэн нэгэн эрмэлзэлгээр нэгэдүүлэгдэһэн эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай, элдэб национальностьнуудта хабаатай, политическэ элдэб үзэл бодолтой хүнүүдэй хүсэл зориг атомна дайнда бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэхые уряалһан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалга дотор харуулагданхай.

Эб найрамдал үнэн сэхээр хамгаалагша советскэ хүнүүд хадаа атомна болон хүн зониие һүрэг олоорнь хюдаха бусад зэбсэгүүдые хорихын түлөө, юрын буу зэбсэгүүдые бүгэдэниитээрээ хороохын ба эдэ хэмжээ-ябуулганнуудые бодотоор бэелүүлгын хойноһоо уласхоорондын найдамтай шанга хиналта тогтоохын түлөө батаар тэмсэнэ. Атомна зэбсэг хорихо тухай Стокгольмско уряада 1950 ондо Советскэ Союзай һаһа гүйсэһэн бүхы хүн зон гараа табяа һэн.

Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулхын түлөө, атомна дай үүдхэлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэхэ зуураа, Советскэ Союз захиралтын ба атомаар заналгын политикада эсэргүүсэн, элдэб гүрэнүүд амгалан ёһоор харилсан ажабайха ёһотой гэһэн өөрынгөө политикые, арадуудай хани барисаанай ба бэе бэеэ ойлголсолгын политикые ябуулна, энэ политика хадаа бүхы арадуудта болон парламентнуудта хандуулагдаһан, СССР-эй Верховно Соведэй 1955 оной февралиин 9-нэй Деклараци дотор элн тодоор харуулагданхай.

Атомна энерги хадаа эб найрамдалай ба хүн түрэлтэнэй һалбаран мандалгын аша туһада хэрэглэгдэхэ ёһотой. Советскэ Союз атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ жэшээ харуулаа. Атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар научно-техническэ дүй дүршэлөө бусад гүрэнүүдтэ дамжуулан үгэхөөр бэлэн байһан тухай өөрынгөө правительствын шиидхэбэриие бүхы советскэ хүнүүд ехэ хангалтатайгаар угтаа.

Советскэ хүнүүд атомаар заналгаһаа ба американска хархисуудай аашалалгаһаа айнагүй, эб найрамдалда дуратай бусад арадууд хадаа дай үүдхэгшэдһээ айхагүй гэжэ батаар этигэжэ байһанаа мэдүүлнэ.

Советскэ хүнүүд атомна зэбсэг хорихын ба тэрээниие үйлэдбэрилгэ зогсоохын түлөө яахадаа тэмсэнэб гэхэдэ, тэдэнэр атомна дайнай тохёолдуулха ехэ аюулһаа хүн түрэлтэниие абархые хүсэнэ.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй пленум атомна дайнда бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэхые уряалһан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха кампаниие СССР дотор энэ оной апрелиин 1-һээ эхилхэ шухала гэжэ тоолоно.

Пленум болбол атомна дайнда эсэргүүсэн тэмсэхые уряалһан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгые дэмжэһэн ВЦСПС-эй, СССР-эй Наукануудай академиин, советскэ уранзохёолшодой Союзай, советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй, советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй болон советскэ олониитын бусад организацинуудай, мүн культурын, наукын, искусствын олон тоото ажал-ябуулагшадай, хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, элдэб шажан мүргэлэй түлөөлэгшэдэй мэдүүлгэнүүдые гүнзэгы хангалтатайгаар хүлеэн абана.

Бүхы советскэ хүнүүд эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй уряада нэгэн хүн шэнгеэр харюусан, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гараа табиха, иигэжэ зориг хүсэлөө харуулжа байһанаа манай советскэ Эхэ ороной саашадаа һалбаран мандалгын аша туһада ажалай шэнэ амжалтануудаар батадхаха байха гэжэ пленум гүнзэгыгөөр этигэнэ.

Советскэ правительство болон Коммунистическэ партиие тойрон хэзээ хэзээнэйхиһээ нягтаар жагсаһан советскэ арад эб найрамдалай замаар саашадаашье бата алхамаар дабшаха байна.

Үни удаан оршохо, бүгэдэниитын эб найрамдал үнэн зүрхэнһөө хүсэгшэ арадууд атомна зэбсэг хорилгые ба тэрээнэй үйлэдбэрилгэ зогсоолгые туйлажа шадаха байна. Атомна энерги хадаа амгалан ажалда ба хүн түрэлтэнэй һалбаран мандаха хэрэгтэ ашаглагдаха ёһотой, ашаглагдахашье байна.

Атомна дай үүдхэхые эрмэлзэгшэ хара хүсэнүүд сухариха баатай болохо. Арадууд энээниие туйлаха. Эб найрамдалай хэрэг—үнэн зүб хэрэг мүн. Тэрэ хадаа илалта туйлахал!

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй пленум

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй үргэн пленум мартын 8-да Москвада болобо. Пленум болбол атомна дайнда бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэхые уряалһан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха кампаниие СССР дотор үнгэргэхэ тухай ба эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна табадахи конференци зарлаха тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ.

Заседанида эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй гэшүүдһээ гадна, эб найрамдал хамгаалха республиканска, хизаарнуудай ба областной комитедүүдэй, олониитын элдэб организацинуудай түлөөлэгшэд, советскэ болон гадаадын журналистнар хабаадалсаа.

СССР-эй арадай артист **С. А. Герасимовай** түрүүлэлгэ доро заседани нээгдээ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха кампаниие СССР дотор үнгэргэхэ тухай элидхэлые эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ **Н. С. Тихонов** хэбэ.

Н. С. Тихоновэй элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй түрүүлэгшэ **Н. В. Попова**, ВЦСПС-эй түрүүлэгшын орлогшо **Л. Н. Соловьев**, «Буревестник» гэжэ московско гуталай фабрикын хүдэлмэрилэгшэ **М. И. Левченко**, Крутицка ба Коломенско митрополит **Николай**, Советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй түрүүлэгшэ **С. К. Романовский**, Старо-Бешевскэ МТС-эй тракторна бригадын бригадир **П. Н. Ангелина**, эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо уранзохёолшо **И. Г. Эренбург**, академик **Н. В. Цицин**, СССР-эй арадай артистка **Л. П. Александровская**, эб найрамдал хамгаалха Казахска республиканска комитедэй түрүүлэгшэ **Н. У. Базанова**, эб найрамдал хамгаалха Украинска республиканска комитедэй түрүүлэгшэ **Н. П. Семененко**, эб найрамдал хамгаалха Узбекскэ республиканска комитедэй түрүүлэгшэ **Д. К. Ходжаев**, евангельска христиануудбаптистнуудай Бүхэсоюзна соведэй түрүүлэгшэ **Я. И. Жидков** болон СССР-эй эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй бусад элитэ ехэ ажал-ябуулагшад хабаадалсаһан байна. Дунда Азиин ба Казахстанай мусульмануудай духовно управлениин түрүүлэгшэ **Ишан Бабахан Ибн Абдул Меджидхан** гэгшын хэлэхэ үгэнь тэрэшэлэн уншагдаһан байна.

Тэдэнэр бултадаа, мүн үгэ хэлэһэн бусадшье хүнүүд советскэ арадай һанал бодол ба зориг хүсэлые харуулан, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгые дэмжэһэн, империалистическэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлдэ бүри нягтаар жагсахыень, атомщигуудай гэмтэ муухай һанаашалгаяа бэелүүлгэдэ һаад хэхыень хилын саанахи эб найрамдалай тала баригшадые уряалһан байна.

Атомна дайнда бэлэдхэлдэ эсэргүү тэмсэхые уряалһан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха кампаниие энэ оной апрелиин 1-һээ СССР дотор үнгэргэхэ тухай резолюциие пленумдэ хабаадагшад туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр, нэгэн һаналаар баталан абаба.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна табадахи конференциие 1955 оной майн 10-да Москвада зарлаха тухай тогтоол мүн лэ нэгэн һаналаар баталагдаа.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ Н. С. Тихонов дэлхэйн арадуудта хандаһан Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгые уншана. Атомна дайнай аюулда эсэргүүсэн, энэ дайе бэлэдхэгшэдтэ эсэргүүсэн тэмсэхыень үнэн сэхэ бүхы хүнүүдые уряалһан тон ойлгосотой тодо аад, туйлай ехэ хүсэтэй эдэ үгэнүүдые пленумдэ хабаадагшад угаа ехэ анхаралтайгаар шагнаба.

Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада нүхэр Тихонов түрүүлжэ гараа табиба. Удаалуулан советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй түрүүлэгшэ Н. В. Попова, уранзохёолшо И. Г. Эренбург, СССР-эй арадай артист С. А. Герасимов, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь З. П. Туманова, академик А. И. Опарин, поэт А. А. Сурков, РСФСР-эй Гэгээрэлэй министр И. А. Каиров, Крутицка ба Коломенско митрополит Николай, спортын габьяата мастер М. Г. Исакова, академигууд Т. Д. Лысенко, А. В. Топчиев болон пленумэй бусад хабаадагшад гараа табиһан байна. (ТАСС).

СОВЕТСКЭ БАЙГУУЛААЛТА

Культурно-гэгээрэлэй комиссиин хүдэлмэри тухай

Ажалшадай депутадуудай Советүүд хадаа арадай ажахые амжалтатайгаар хүгжөөн дэбжээхэ, хүн зоной ажана байдалые ба культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн үүргэ эзэлнэ. Мүнөө үедэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлгэдэ үргэн ниитые эдэбхитэйгээр хабаадуулха шэнэ зорилгонууд табигдаба. Һаяхан үнгэрһэн һунгалтаар манай сельскэ Советтэ хэдэн олон эдэбхитэд депутадаар һунгагдаа. Саашадаа ажалаа бүри һайнаар эмхидхэхэ зэргэтэй болонобди. Энээнэй түлөө саг үргэлжын комиссинуудай хүдэлмэрине эрид һайжаруулха хэрэгтэй.

1954 оной июль һарада правительствын бэелүүлһэн хэмжээнэй үндэһөөр Баргажанай аймагай Читканска ба Телятниково-Уринска сельскэ Советүүд нэгэдхэгдэжэ, Уро-Читканска сельскэ Совет болгон томодхогдоһон байна. Советэй томодхогдоходо депутадуудай тоо олошоржо, культурно-гэгээрэлэй комиссиин гэшүүдые нэмэжэ һунгаһан, колхознигууд ба интеллигенциин дундаһаа хүдөөгэй эдэбхитэдые олоор элсүүлһэн байнабди. Тус комиссиин түрүүлэгшээр Уринска дунда һургуулиин директор И. М. Васильев һунгагдаһан байгаа. 1954 ондо манай Советэй культурно-гэгээрэлэй саг үргэлжын комисси ажалшадтай ба культурно-гэгээрэлэй организацинуудтай нягта барисаатайгаар хүдэлмэрилжэ, тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байха юм. Түсэбэй ёһоор колхознигууд, хүдөөгэй ажалшадые культурнаар хангаха хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Жэшээнь, XVII партсъезд, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай холын заимка, отаранuудаар ябажа, хүдөөгэй клубай болон һургуулиин хүдэлмэрилэгшэд уранһайханай самодеятельностиин концертнүүдые харуулжа байдаг. Мүнөөшье нүхэр Васильев сельсоведэй депутадаар дахин һунгагдаһан байха юм.

Тэрэшэлэн хүдөөгэй лекторскэ нэгэдэл ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри, элидхэл, лекцинүүдые хододоо үнгэргэнэ. Үнгэрэгшэ жэлэй һүүлшын 6 һарын туршада хэдэ хэдэн лекци, элидхэлнүүд хүдөө ажахын, политическэ болон научна темэнүүдээр уншагдаһан байна. Лекторнүүд нүхэд Малико, Васильев, Попов гэгшэд ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой.

Мүн аймагай лекторскэ нэгэдэл манай хүдэлмэридэ туһалалсана. Тэрэ нэгэдэлэй лекторнүүдэй дундаһаа республикын габьяата багша И. Т. Затеев, Баргажанай дунда һургуулиин директор П. А. Онхотов болон бусад лекци, элидхэлнүүдые таһалгаряагүй уншахаһаа гадна, манай лекторнүүдтэ туһаламжа үзүүлдэг.

Тиихэдэ һургуули бүлэ хоёрой хоорондохи харилсаае һайжаруулха, түрэлхидэй зүгһөө һургуулида туһалалсаха хүдэлмэри манай сельсовет ходоодоо ябуулна. Жэшээлбэл, 1954 оной декабрь һарада үнгэргэгдэһэн түрэлхидэй кустовой конференци дээрэ 148 хүн хабаадалсажа, аймагай багшанар ба бүхы һурагшадай түрэлхидтэ хандаһан хандалга баталан абаһан байна.

1954 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ Уринска дунда һургуулиһаа 5 хүн хабаадаһан юм. Мүнөө энэ һургуулиинхид 1955 ондо Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаха кандидадаар баһа дэбжүүлэгдэнхэй. РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгуулин кампаниин үедэ культурно-гэгээрэлэй комисси хүдөөгэй интеллигенци ба эдэбхитэдтэй нягта барисаатайгаар ажаллажа, һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулһан байха юм.

Культурно-гэгээрэлэй саг үргэлжын комисси сельсоведэйнгээ гурбан колхозые радиофикацилха хэрэгтэ һаналаа ехээр табина. Һаяын үдэрнүүдтэ колхознигуудай гэр бүхэндэ радио оруулагдаха юм. Мүн Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз шэнэ полевой электростанци абанхай. Тус электростанци колхозой заимка, фермэ болон таряанажалай бригадые электрын гэрэлээр хангаха байна.

Гэхэтэй хамта, манай сельсоведэй культурно-гэгээрэлэй саг үргэлжын комиссиин хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии. Юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, сельсоведэй территори дээрэ 2 хүдөөгэй, нэгэ колхозой клубууд, 2 хүдөөгэй библиотекэ бии юм. Теэд эдэ библиотекэнүүд һайн хүдэлмэришэдөөр хангагдаагүй. Эндэхи клубууд ажалшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулна. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, клубуудай хүдэлмэрие һайжаруулха хэрэгтэ бидэнэр һаналаа үшөөл багаар табинабди, шэнэ клубуудые баринагүйбди, хуушан клубууднай мүнөөнэй эрилтые ханганагүй. Энэ жэлдэ 300 хүнэй һууритай шэнэ клуб баригдахаар хараалагданхай. Энэ хэрэгтэ Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүнөө тус клубай баригдаха талмай сэбэрлэгдээд, барилгын модон зөөгдэжэ байнхай.

Гэхэтэй хамта аймагай гүйсэдкомой культурын таһаг манда болото туһаламжа багаар үзүүлнэ.

А. Белокопытов,
Уро-Читканска сельскэ Советэй түрүүлэгшэ.

Агитаторнууд һайнаар ажаллана

Торийн аймагай «Улаан Тори» колхозой агитколлектив муу бэшээр хүдэлмэрилнэ. Агитколлективые даагша нүхэр Буянтуев агитаторнуудаа саг үргэлжэ суглуулжа заабари үгэдэг, ажалыень шалгадаг.

Агитаторнууд багшанар Е. Хинданова, Д. Цыдыпов гэгшэд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Харуулан ойлгуулха агитацие эмхидхэхэ хэрэгтэ тус колхозой клубые даагша Даша Цыренов эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ үргэнөөр дэлгэрһэн политическэ хүдэлмэриин хэмжээе саашадань һулааруулангүй улам һайнаар үргэлжэлүүлхэ гэжэ партийна эхин организаци шиидэнхэй.

Д. Гомбоцонов.

Хабарай тарилгада бэлэдхэл

Хэзээ бэлэн болохоб

Прибайкальска аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлени болон партийна организаци арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэжэ орооһото ба овощной культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ тушаа оролдолго багаар гаргана, хабарай тарилгада бэлэдхэлые хайша хэрэгээр эмхидхэнэ.

Колхоз хартаабхын үрэһэ хааха түсэб оройдоо 49 процент дүүргээд, тэрэнээ хүсэлдүүлхэ хэмжээ абанагүй, овощной культурануудай үрэһэн бэлэдхэгдээгүй. Гадна, полинууд дээрэ үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэнэгүй. Мүнөө болотор нэгэшье гектар газарта саһан тогтоогдоогүй, шубуунай аргал, үнэһэн гэхэ мэтын үтэгжүүлгэнүүд суглуулагдаагүй. Парнигуудай раманууд заһабарилагдаха ёһотой аад, мүнөө хүрэтэр дүүргэгдээгүй, хэдэн раманууд үшөө хэрэгтэй болохо, овощиин рассадануудые ургуулха горшоогхонуудые хэхэ хүдэлмэри мүртэйгөөр ябуулагданагүй.

Ороoһото культурануудай үрэһэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри хүсэд дүүрээгүй. Теэд МТС-эй агроном нүхэр Балаганская энэ ажалые муугаар эмхидхэнэ. Мүн борной, сеялкэ, плугууд гэхэ мэтын хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүдые заһабарилга мүнөө болотор дүүргэгдээгүй.

А. Гаврилов.

Кукуруза тарилгада бэлэдхэнэ

Тракторнуудаа заһабарилжа дүүргэһэн Кяхтын МТС-эй механизаторнууд ойрын үдэрнүүдтэ хүдөө ажахын машинануудай заһабарие дүүргэхэнь.

МТС кукуруза тарилгада бэлэдхэжэ эхилээ. Мүнөө кукуруза тариха 2 сеялкэ шэнэдхэн заһабарилагдажа байна. Үшөө нэгэ иимэ сеялкэ бэлэдхэгдэхэ юм.

Энэ жэлдэ хабарай тарилга гол түлэб «ДТ-54» трактораар хэгдэхэ. Тиимэһээ иимэ тракторта хүдэлмэрилхэ механизаторнууд бэлэдхэгдэжэ байнхай.

Пограничнa МТС-эй зоной колхозууд кукуруза тарилгада бэлэдхэн, тэрэниие тариха участок шэлэн ололго дүүргэжэ байна. Жэшээлхэдэ, Маленковой, Калининай, Ульяновай нэрэмжэтэ колхозуудта энэ хүдэлмэри дүүрэнхэй.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз баян ургасын түлөө тэмсэн, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые һайнаар үнгэргэнэ. Таряанай поли дээрэ 3000 центнер шэбхэ гаргаһан, 1430 гектар талмай дээрэ саһа тогтооһон байна. Тэрэшэлэн овощь тарилгада бэлэдхэл эндэ нилээд һайн. Эртын овощь ургуулха теплицын барилга ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэгдэхэнь. Хабарай тарилгын хүдэлмэридэ ябаха прицепщигүүдые энэ колхоз бэлэдхээ.

Гэбэшье, аймагай колхозуудта үрэһэ хаалга хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Үрэһэнэй таряа андалдахын тула «Заготзерногой» пунктда тушаагдаһан таряан һэлгэгдэжэ бусаагданагүй.

А. Смирнов.

Механизаторнуудай хүсэл зориг

Үбэлэй сагта тракторна паркаяа һайнаар заһабарилха гээшэ хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ ехэхэн удхашанартай. Урда жэлнүүдэйхидэ орходоо үнгэрэгшэ жэлдэ манай МТС-эй механизаторнууд тракторна паркаяа яһала һайнаар ашаглаа. Энээнэй ашаар хабарай тарилгын, ургаса харууһалгын, ургаса хуряалгын хүдэлмэринүүд агротехническэ һайн болзорто хэгдэжэ, ороoһо таряанай яһала бараг ургаса хуряагдаа. МТС-эй харьяата зарим колхозууд, жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз гектар бүриһөө ороoһото культурануудай арба гаран центнер ургаса хуряажа, хамта 16.942 центнер таряа сохиһон байна.

МТС-эймнай харьяата табан колхоз мяха, тоһо болон бусад продуктнуудһаа гадна, ажалта үдэртөө 3-һаа 5 килограмм хүрэтэр таряа, 3-һаа 3,50 түхэриг хүрэтэр мүнгэ хубаагаа. Зарим түрүү колхознигууд, жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Б. Базаржаповай бүлынхид малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ, 2162 ажалта үдэр олоод, тэрээндээ 64 центнер таряа, 8 мянга шахуу түхэриг мүнгэ, 108 килограмм мяха болон бусад продуктнуудые абаһан байна. Энэ бүлынхид мүн ажалай нэмэлтэ түлбэридэ хэдэн толгой хони абаа. МТС-эймнай харьяата колхозуудта ажалта үдэртөө энэ тухай ехэ таряа, мүнгэ абаһан колхознигууд олон. Олзынгоо талаар манай механизаторнууд колхознигуудһаа мүн лэ дутанагүй. Механизаторнууд Ц. Банзатов, И. Махаев, В. Мангутов болон бусад жэл соо ажалта үдэртөө 70—82 центнер таряа, 9-һөө 11 мянга хүрэтэр мүнгэ абаһан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ шэнэ ба боро газарнуудые ашаглалсахаяа партиин уряагаар ерэһэн комсомолец Иван Старостенко эрхим ажалаараа суурхажа байдаг. Тэрэ жэл соо 10 мянга гаран түхэриг мүнгэ, 20 гаран центнер таряа болон бусад продуктнуудые абаа. Энэ жэлдэ МТС-эймнай харьяата гурбан колхозууд—Молотовой нэрэмжэтэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозууд ниитынгээ ажахыһаа тус бүридөө миллион гаран түхэригэй олзо доход оруулаа.

Эдэ амжалтанууд колхознигууд болон механизаторнуудай эбтэй эмхитэйгээр ажаллаһанай ашаар туйлагдаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ жэлэйнгээ амжалтаар, мүн малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэреэр зоригжоһон колхознигууд болон механизаторнууднай хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө эдэ үдэрнүүдтэ эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Тракторнуудай заһабарилга дүүрээд, хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ хүдөө ажахын машинануудай, зэр зэмсэгүүдэй заһабарилга дүүрэхэ дүтэлөө. Заһабарилгада ябажа байһан механизаторнууд Ц-Д. Жамбалдоржиев, Г. Дымбрылов, Л. Цыбенов, А. Туезов, Г. Алексеев, П. Белоусов, Ф. Климов болон бусад илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тракторнуудай заһабарилгын дүүрэхэдэ МТС-эй дирекци болон партийна организациин зүгһөө аяар 30 механизаторнуудта баясхалан хүргэгдэжэ, нэрэнүүдынь Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ.

Колхозуудтамнай үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ, полинууд дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ хүдэлмэри муу бэшээр ябуулагдажа байна. Иигэжэ бидэнэр ерэхэ хабарай тарилгые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө колхознигуудтайгаа хамта оролдосотойгоор ажаллажа байнабди.

П. Павлов, Эгэтын МТС-эй партийна организациин секретарь.

Үрэгүй шалтагаан урдаа барина

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум болбол «Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» тогтоол доторoo «...малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгые нилээд ехээр дээшэлүүлхэ зорилго хадаа бүхы хүдөө ажахын үйлэдбэриин үндэһэ һуури бологшо таряанай ажахые саашадань эрид ехээр хүгжөөнгүйгөөр шиидхэжэ шадагдахагүй байна» гэжэ заагаа. Энэ зорилгые шиидхэлгэ ерэхэ хабарай тарилгада һайнаар бэлэдхэһэнһээ ба тэрэниие үнгэргэһэнһөө дулдыдаха байна.

Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхоз үнгэрэгшэ жэлдэ гектар бүриһөө миил 4,3 центнер таряа хуряаһан байгаа. Теэд, совхозтой зэргэлжэ һууһан хүршэ колхозуудынь гектар бүриһөө 10—12 центнер хүрэтэр ургаса абаһан байха юм. Уларилай муу байһан дээрэһээ бага ургаса абтаа гэжэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд хэлэдэг байна. Үнэн дээрээ тиимэ бэшэ. Үндэр ургасын түлөө тэмсээгүй, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые тоогоогүй байһанһаа бага ургаса абтаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Теэд «Эрдэм» совхозойхид үнгэрһэн жэлэйнгээ алдууһаа һургаал абаагүй байһаар. Совхоз мүнөө трактор болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгые ехээр унжагайруулжа байна. Заһабарилгын түлэг дундаа ябажа байхада запасной частьнуудаар дутажа, үнэтэ сагаа гээгээ.

Заһабарилаа болоһон 23 плугынь гүрэнэй комиссяар тушаагдажа абтангүй, дахин заһабарида ороһон байна. Овёсойнь хүрэнгэ тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй, үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгын түсэб дүүргэгдээгүй байһаар. Түсэбэй ёһоор, 850 гектар талмай дээрэ саһа тогтоохо ёһотой аад, оройдоо 200 гектарта тогтоогоо. Үнэһэ, шубуунай аргал суглуулха түсэб дүүргэгдэнэгүй, наг шэбхэ бэлэдхэгдэнэгүй. Малай наг шэбхэ поли дээрэ гаргангүй, фермынгээ газаагуур обоо бухал болотор адхана.

Совхоздо агрономууд болон мэргэжэлтэд олон аад, агрокурса эмхидхээгүй.

Хабарай тарилгые саг соонь, һайн шанартайгаар үнгэргэхын түлөө эдэ бүхы дутагдалнуудые дары усадхаха шухала.

В. Братеньков.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Улан-Удэдэ бу[...] дунда һургуулиин байшан бари[...] ашаглалгада оруулагдаһан юм.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тус һургуулиин һу[...] шад занятиһаа таража ябана.
М. Миновэй фо[...]

Эдэбхитэдые олоор хабаадуулна

Бичурын аймагай культурын [...] шангые даагша нүхэр Разуваев [...] шангайнгаа хүдэлмэридэ эдэбхи[...] дые олоор хабаадуулжа, хүдэл[...] рее һайнаар ябуулна.

Мүнөө тэндэ уранһайханай са[...] деятельностиин, шатарай болон [...] сад кружогууд хүдэлмэрилнэ.

Уранһайханай самодеятель[...] стиин коллективэй бэлдэһэн пр[...] раммада «Айлша буулгаха ёһо гу[...] мууд» гэжэ зүжэг, архинша, залу[...] зайран зониие харуулһан сатирк[...] кэ рассказууд ба шүлэгүүд, м[...] арадай ба советскэ композитор[...] дай дуунууд оролсоно.

Һаяхан, самодеятельностиин ко[...] лектив Бага-Куналей тосхондо ко[...] церт харуулаа. Концертын урда [...] «Ажалшадай элүүр энхэ байдал[...] түлөө» гэһэн лекци уншагдаһ[...] байна.

А. Жарков.

Түрүү отарада

Сэлэнгын аймагай Карл Маркс[...] нэрэмжэтэ колхозой хонишон Б[...] жинима Ринчиновэй даадаг отар[...] хид малшадай дунда дэлгэрһэн [...] циалистическэ мүрысөөндэ тү[...] һуури эзэлбэ.

Нүхэр Ринчиновэй даадаг отар[...] хонишод 260 хурьгадые аб[...] хоролтогүйгөөр тэнжээжэ бай[...] Тиин эртэ хурьгалһан хонидоо [...] лэй ороондо оруулжа захалаа.

Р. Жапов.

Үхибүүдтэ кино харуулагданагүй

Закаменай аймагай центр—Ц[...] тосхондо үхибүүдтэ зорюулагд[...] кино тон үсөөн харуулагд[...] Хэнээшье мэдэхээр эдир харагш[...] та зорюулагдаһан кинокартина [...] олон бшуу. Багашуул сэхэнхидэ[...] дэнэй хаража болохогүй, ехэш[...] дэ зорюулагдаһан кино хараха б[...] тай болоно.

В. Очиров.

Хабарай тарилгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтая

Ороoһо таряа болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудай үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ тухай парти, правительствын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн манай МТС-эй механизаторнууд үнгэрэгшэ жэлдэ харьяата колхозуудайнгаа полинууд дээрэ ороoһото болон овощной культуранудай, мүн хартаабхын яһала һайн ургаса абаа һэн. Зарим колхозууд, жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхоз тарилгынгаа 1300 гаран гектар талмайн га бүриһөө дунда зэргээр 11,3 центнер, шэниисын 201 гектарай га бүриһөө 16 центнер ургаса хуряаһан байна. Мүн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ороoһо таряанай һайн ургаса хуряагаа. 17 партсъездын нэрэмжэтэ колхозой овощь таригша нүхэр Залуцкий капустын рассада горшоогхонууд соо ургуулжа таряад, гектар бүриин 200 центнер ургаса абаа.

Колхозууднай хүдөө ажахын продуктнуудаар гүрэнтэйгөө саг болзортонь тоосоод, үрэһэ хүрэнгээ хүсэд хааһан байна. Мүнөө харьяата колхозууднай хабарайнгаа тарилгада эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байна. Бүри намар байхада колхознигуудтай хамта манай МТС-эй комплексно бригаданууд полинууд дээрэ үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые хэжэ захалаа һэн. Энэ жэлдэ полинууд дээрэ саһа тогтоохо хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулнабди. Юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ намартаа бороогой мүртэй ороогүй дээрэһээ газарнай хуурайгаар тооной хүрөө һэн. Манай эндэ мүнөө полинууд дээрэ саһа тогтоохо хүдэлмэри трактораар хэгдэдэг болоо. Тракторна этүүрээр хоорондоо 8—10 метр зайтайгаар саһан этэгдэжэ, гүбэгэр, гүбэгэр нюрганууд болон тогтоно. Тэдэнэй хоорондуур саһан яһала һайнаар тогтодог байна. Малай байрануудтахи бүхы шэбхэ шабааһан таряанай, хартаабхын полинууд дээрэ, огородой газар дээрэ гаргагдажа адхагдана, парнигуудта зөөгдэнэ. Мүн газараа һайнаар бэлдээд, хабартаа гаргажа адхахын тулада наг шэбхэ суглуулагдан обоолoгдоно. Колхозуудта үнэһэ, шубуунай аргал гэхэ мэтэнүүд яһала һайнаар суглуулагдажа байнхай. Эдэ үтэгжүүлгэнүүд гол түлэб овощиин, хартаабхын тарилгануудта хэрэглэгдэхэ юм. Бүри намар байхада колхозууднай минеральна үтэгжүүлгэнүүдые эрижэ, сельхозснабта захил эльгээгээ һэн. Мүнөө тэрэ захилаар үтэгжүүлгэнүүд абтажа захалаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр академик Лысенкын дурадхалай ёһоор минеральна үтэгжүүлгэнүүдые нютагай үтэгжүүлгэнүүдтэй багаар холёод, полинуудаа үтэгжүүлһэн байнабди. Энэ жэлдэ бидэнэр үтэгжүүлгэнүүдые мүн тингэжэ холёод гэхэ гү, али 2—3 тонно наг шэбхэдэ 1,5—2 центнер суперфосфат ба 2—3 центнер үнэһэ оруулалсан хартаабха болон овощиин бүхы тарилгануудые үтэгжүүлхэ зорилготойбди.

Энэ жэлдэ бидэнэр тэжээлэй культуранудай тарилгын талмайе горьтойгоор үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ байнабди. Тэжээлэй культуранудые, мүн ногоон тэжээл болгохын тулада овёсые горохотой холёод шэнэ газар дээрэ үргэн рядтайгаар тарихабди.

Мүнөө колхозуудта үрэһэнэй таряан томо жэжээрээ илгагдажа байна. Юуб гэхэдэ, урэһэнэй таряан томо жэжэ байхадаа урда хойно ургажа захалдаг, урда хойно эдеэшэдэг байна. Иигэжэ таряанай ургаса доошоолдог. Тиимэһээ бидэнэр энэ жэлдэ жэгдэлэгдэһэн үрэһэ хүрэнгөөр тарилга хэхэ гэжэ шиидэнхэйбди. Тарилга хэхынгээ урда тээ үрэһэ хүрэнгээ грапозанаар эрхэ бэшэ угаахабди. Үнгэрэгшэ жэлдэ гандуушаг байжа үрэһэнаймнай таряан ургаха шадалайнгаа талаар тиимэ һүрхэй һайн бэшэ. Тиимэһээ энэ жэлдэ үрэһэнэй таряае нара һалхинда байлгажа шанаржуулха гээшэ ехэ удхашанартай. Хабартаа дулаан үдэрнүүдэй болохолоор МТС-эймнай агрономууд колхозуудта үрэһэнэй таряае нара һалхинда байлгажа, мүн зернохранилищинууд соо нимгэнээр тараажа халуусуулан шанаржуулха байна.

Энэ жэлдэ бидэнэр тарилга хэхэ газарнуудаа хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар элдүүрилхэбди. Тиихэдэ, хабартаа газарай хүрьһэндэ шииг нойто барихын тулада ехэ анхарал хандуулагдаха. Хабартаа һайрамай уһа тогтоожо газарай хүрьһэндэ һайнаар шэнгээхэбди. Агротехническэ наукын элирүүлһэнэй ёһоор сүүдхэ соо таряанай гектар газарһаа 40 тонно уһан хатажа үүрал болон дэгдэдэг юм. Тиимэһээ газарай хүрьһэнэй ехээр хаташахагүйн тулада эртын борнойлгые оройтуулангүй хэхэ хэрэгтэй. Иигэжэ эртын борнойлго хэхэдэ газарай хүрьһэн дээгүүр дардагар хальһан бии боложо, шииг нойто хатаадаггүй байна.

Хаана, ямар поли дээрэ, хэзээ эртын борнойлго хэхэ сагые тодорхойлхо гээшэ ехэ удхашанартай. Юуб гэхэдэ, поли бүхэнэй газарай хүрьһэн нэгэ сагта гэдэдэггүй байна бшуу. Газарай хүрьһэндэ шииг нойто тогтоохын тулада хэгдэдэг борнойлгые эртэдүүлжэшье, оройтуулжашье болохогүй. Хэрбээ борнойлходо газарай хүрьһэнэй аятайханаар бутаржа байнгүй, борнойн шүдэнүүдтэ нялдажа, зууралдажа байгаа хадань һиирэтэрынь хүлеэхэ хэрэгтэй.

Энэ жэлдэ бидэнэр эртын борнойлго хэһэнэйнгээ һүүлээр тарилгын урда тээхи газарай хүрьһэ элдүүрилгые шэнэ газар дээрэ дисковэ лущильнигүүдээр, пар болон намарай пар дээрэ мүн дисковэ лущильнигүүдээр болон культиваторнуудаар богони болзор соо үнгэргэхэ зорилготойбди. Газарай хүрьһэ элдүүрилхэтэеэ хамта сагай уларил харалсажа байгаад, эртынгээ ороoһото культуранудые тарижа захалхабди.

Энэ жэл манай эндэ эртэ хабар боложо, эртэ дулаарха ёһотой гэжэ тухайлнабди. Тиимэһээ тарилга хэхэ болзорые алдахагүйн түлөө оролдохобди. Хабарай тарилгые эрхим болзорто, богонихон саг соо хэхэдэ баян ургаса ургуулагдадаг. Манай аймагай эрхэ байдалда үрэһэ тариха нормые газар газарта тааруулхада зохистой. Бидэнэр полинуудай хүрьһэнэйнь шанарые харалсажа байгаад, гектар газарта 180-һаа 220 килограмм хүрэтэр үрэһэ таридагбди. Энэ жэлдэ бидэнэр шэниисые гансал хэрээһэлүүлэн ба нарин рядтайгаар тарихабди.

Мүнөө манай МТС-эй агрономууд бригада, поли бүхэндэ эртын борнойлго хэхэ, газарай хүрьһэ элдүүрилхэ, үрэһэ тариха нормын ба болзорой, нютагай болон минеральна үтэгжүүлгэнүүдые, нэмэлтэ тэжээл оруулха агротехникые зохёожо байна. Мүн тэрэшэлэн хаана, ямар полидо хартаабха болон овощь квадратна, квадратно-гнездовой аргаар, корнеплодууд болон силосно культуранудые үргэн рядтайгаар тариха, пропашной болон овощной культуранудай тарилгын харууһалгые механизацилха агротехническэ түсэбүүд табигдажа байнхай.

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай механизаторнууд ой соогуурхи, уһа намагтай 2530 гектар шэнэ газар хахалаа. Шэнээр элдүүрилэгдэһэн газар дээрэһээ энэ жэлдэ баян ургаса хуряахамнай лабтай. Юуб гэхэдэ, нёдондо хабартаа шэнээр элдүүрилэгдэһэн 815 гектар газар дээрэһээ хуушан газарнуудайхида орходоо 25—30 процент үлүү ехэ ороoһото культуранудай, хоёр дахин үлүү ехэ тэжээлэй культуранудай ургаса хуряагаа һэмди. Энэ жэлдэ бидэнэр нёдондонойхиһоо дутуугүй ехэ шэнэ газар мүн лэ ой модо сэбэрлэжэ, уһа намаг хатаажа ашаглаха зорилготойбди.

Газарай хүрьһэ элдүүрилхэ талаар колхозно эрдэмтэ Терентий Семенович Мальцевай зохёоһон шэнэ арга саашадаа ороoһо таряанай ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэмнай нилээд ехэ туһа хүргэхэ байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ бидэнэр эрдэмтын дурадхаһанай ёһоор 346 гектар газарта шаблаагүй плугаар газарай хүрьһые урбуулангүй хахалаад, тарилга хэһэн, 308 гектар солоомын узуурта лущеци хэһэн байнабди. Энэ хабартаа газарай хүрьһые урбуулангүй ха[...] лаад, хуушан газарнуудай солоо[...] узуурта, мүн нёдондо шэнээр ха[...] лагдаһан газарта лущени хээд, [...] рилга хэхэ, шэнэ аргаар пара[...] дүүрилхэ хэдэн хэмжээ-ябуулга[...] түсэбүүд зохёогдожо, шэнжэлэгд[...] байна.

Энэ жэлдэ аймагай колхозууд [...] жээлэй культуранудые, түбхын [...] рүүн кукуруза ехээр тариха юм. [...] нөө бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгд[...] байна.

Хабарай тарилгада һайнаар бэ[...] хэхэ хэрэгтэ машинно-трактор[...] паркаяа эрхимээр заһабарилха [...] шэ ехэ удхашанартай. Энэ жэлдэ [...] дэнэр заһабарилгадаа ехээр ор[...] жо оробошье, мүнөө тракторну[...] заһабарилжа дүүргээбди. Хаба[...] хүдэлмэриин үедэ хэрэглэгдэх[...] дөө ажахын машинануудай заһа[...] рилга эршэмтэйгээр ябажа бай[...]

Хүдөө ажахыда наукын туйлаа[...] нууд болон түрүү дүй дүршэлэй [...] бүри нэбтэрүүлэгдэжэ байдаг [...] колхознигууд болон механиза[...] нуудай эрдэм мэргэжэлые дэ[...] лүүлхэ шухала. Энэ жэлдэ агро[...] муудай колхоз бүхэндэ агроте[...] ческэ һуралсал эмхидхээ. Стали[...] нэрэмжэтэ колхоздо агроном К[...] рихинагай, «Коммунизм» колхо[...] агроном Жарниковай хүтэлбэри[...] курсанууд илангаяа һайнаар хү[...] мэрилнэ. МТС-тээ 38 хүниие тр[...] тористын мэргэжэлдэ һургажа [...] набди. һара бүхэдэ колхозуудай [...] ряанажалай бригадирнуудай [...] үдэрэй семинар үнгэргэгдэдэг. И[...] жэ бидэнэр байгша ондо хүдөө [...] хын культуранудай баян ур[...] абахын тулада бүхы арга болом[...] нуудаа хэрэглэжэ байнабди.

А. КАПУСТ[...]
Темлюйскэ МТС-эй гла[...] агро[...]

Арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэхэ

„Ороной хүдөө ажахын үйлэдбэридэ совхозууд шухала һуури эзэлнэ. Тэдэнэй олониинь үнэхөөрөө социалистическэ түрүү предприятинууд байха юм. Тэдэнэр үргэн ехэ газарынь эдлүүриин газартай, түрүү техникээр зэбсэгжэнхэй, мэргэжэлтэй кадрнуудтай юм. Зорилго юуб гэхэдэ, совхозно үйлэдбэриие гүрэнэй аша туһада хүсэтэ ехээр дэбжээхын тулада эдэ бүхы арга боломжонуудые зүбөөр хэрэглэхэ шухала".

(КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолһоо).

Үдэрэй шэнэ гурим

...Би табадахи жэлээ малажал дээрэ хү... [хүдэлмэ]рилнэб. Манай совхоздо үнеэдэй [ха]ажа эхилхэдэ һаалишан болоод, [тү]рүүдэхи жэлээ хүдэлжэ байнаб. Энэ ху[гаса]а соо ажалдаа яһала дуршэжэ, үнеэд[һээ] һү һаалгаар муу бэшэ үрэ дүнгүүдые [туйла]даг болооб. Мүнөө 17 үнеэ даагаад, [һааж]а байнхайб. Январь соо үнеэн бүри[һөө] 173 литр һү һаажа, даалгабаряа 205 процент дүүргээ һэм. Февраль соо мүн [э]ды шэнээн һүн һаагдаба. Үнеэдтээ [са]йб тэжээл холижо эдюулһэнэй, тэдэ[нэй] хойноһоо һайнаар харууһалһанай [ашаа]р һү үгэлгэнь дээшэлнэ. Январиин [...]һээ хойшо үглөөнэй ба үдэшын [...] гэһэн үдэрэй гуримаар хүдэл[жэ] эхилһэмнай илангаяа һүнэй тоһоли[гын]нь ехэ болоо. Жэшээлэн, түрүүшынхеэ[р] хүдэлдэг байхадамнай һүнэй то[һоли]гынь 3,5—3,8 процент байдаг һэн. [Мү]нөө шэнэ гуримаар хүдэлдэг болохо[д]мнай һүнэй тоһолигынь 4—4,3 процент болобо. Энэ шэнэ гуримаар хүдэл[мэ]рээ иигэжэ эмхидхэнэбди: үглөөнэй 5 [час]та үнеэдтээ бүдүүн тэжээл үгөөд, нэ[гэдэ]хи һаалга, 6 час 45 минутада — [шэ]мэтэ тэжээл эдюулгэ, 6 час 55 мину[тада] үнеэдые ба байра соохиие сэбэрлэл[гэ,] 7 час 40 минутада—хоёрдохи һаалга, [8] час 30 минутада—уһалалга. Үнеэдэй [һаа]лгада ошоһон хойно яслинууд[та] бүдүүн тэжээл хэгдэнэ. Иигэжэ [хүд]элмэриин үдэрэй түрүүшын хахад [дүү]рэнэ. Үглөөнэй 9 часһаа үдэшын 5 [час] болотор амараад, хүдэлмэриингөө [үдэ]рэй хоёрдохи хахадые эхилнэбди. [Үдэ]шын 5 часта концентрированнэ тэ[жээ]л эдюулгэ, 5 час 10 минутада—гур[бада]хяа һаалга, 6 час 55 минутада—си[лос] үгэлгэ, 7 часта уһалалга, 7 час 30 [ми]нутада—байра соохиие сэбэрлэлгэ, 8 [час]та—бүдүүн тэжээл үгэлгэ, 8 час 10 [ми]нутаһаа 9 час болотор дүрбэдэхи һаал[га] эмхидхэгдэнэ. Хоёрдохёо ба дүрбэдэ[хи]ее һаахада эгээн тоһолиг ехэтэй һүн [гар]ана.

Саашадаа һү бүри ехээр һаадаг боло[хын]н түлөө тэмсэжэ байнабди. Һү ехээр [һаа]хадаа мүн бидэнэй олзо ехэ болоно. [На]га үнеэ харууһалһанай түлөө һарадаа [...] түхэриг, нэгэ литр һү һааһанай түлөө [...] мүнгэ абадагбди. Зарим һарада 1200 [тү]хэриг хүрэтэр мүнгэ абанаб. Гэбэшье, [...]һөө үлүү һааһан литр һүн бүхэнэй [тү]лөө директор 30 мүнгэ түлэхэ ёһотой [...] юундэшьеб, түлэнэгүй.

Галина Стельмащук, № 6 гүүртын һаалишан.

Тугалнуудые иигэжэ түлжүүлнэбди

Канск городто 10 һарын зоотехниче[ск]э курса дүүргэжэ ерээд, үнгэрэгшэ на[мар]аа тугалай гүүртые даагшаар хү[дэлж]э байнаб. Манай гүүртэ фермынгээ [нэг]эдэй дүрбэн гүүртэһээ асарагдаһан [туга]лнуудые түлжүүлдэг. Мүнөө гүүртэ[м]ай 150 гаран тугалтай болоо.

Һайн үнеэд ба мяха ехэтэй мал бол[го]хын тула тугалнуудые нарайһаань [ха]йшо зүбөөр түлжүүлхэ хэрэгтэй. Бидэ[нэр] тугалнуудаа иигэжэ түлжүүлнэбди. [Ту]галай гараһаар 1—1,5 час болоходонь [эхэ]е һааһан булеэн һү түрүүшынхеэ уул[гана]бди. Түрүүшээр тугалда сүүдхэдээ [4]—5 дахин, тиигээд 10—15 хоногтой болоходонь 3 дахин һү уулгадаг байна[б]. Түрүүшын 10—15 үдэр тугалда [эхы]нь һүн уулгагдана. Саашадаа хамтын [һү]өө уудаг болоно. Тугалай 3—4 до[ло]о хоногтой болоходонь, бэеынь элүүр [бай]ые хараадаа абажа, машиндагдаһан [һү] уулгажа эхилнэбди. Тиихэдээ тугал[д]а А болон Д витамин элбэгтэй тэжээл [эд]юулэсхэ ёһотой. 11 үдэртэйһөөнь ту[гал]да үбһэ, 20 үдэртэйһөөнь овёсой нор[оо]н гурил, 60 үдэртэйһөөнь — кон[цен]трат, 70 үдэртэйһөөнь корнеплод, [...] үдэртэйһөөнь силос эдюулжэ эхил[нэб]ди.

Гарма Мухорханов, нэгэдэхи фермын № 12 гүүртые даагша.

Малажалай продуктнуудые ехэдхэхын түлөө тэмсэнэбди

А. ЗАЙЦЕВ, Ярууны мяха-һүнэй совхозой директор

Республикын зүүн-хойто зүгтэ, Гүндын үргэн талада Ярууны мяха-һүнэй совхоз оршоно. Совхоз зуу гаран мянган гектар газартай, тэрэ тоодо 14000 гектар таряанай, 12000 гектар сабшалантай ба 27000 гектар бэлшээритэй юм. Эндэхи газар тэгшэ ба хара хүрьһэтэй.

Гүндэ гэжэ гоё һайхан нуурай зүүн эрьедэ совхозой центральна бууса — Гүндэ тосхон һуурижанхай. Центральна буусада долоон жэлэй һургуули, клуб, хүүгэдэй ясли, больница, амбулатори, библиотекэ, почтын отделени, сельпогой отделени, хэдэн магазинууд, бани, сабхиин мастерской болон бусад бии. Совхозой центральна буусые тойроод 20 километрын газарта үйлэдбэриин гурбан фермэнүүд байдаг. Тэдэ гурбан фермэнүүдтэ улаан булангууд, хоёр эхин һургуули, хоёр медицинскэ пункт, гурбан магазин гэхэ мэтэнүүд бии. Совхозой центральна бууса ба фермэнүүд болбосон түхэлтэй болгогдоно, хүдэлмэришэд улам культурна ба материальна һайн байдалтай боложо байна.

Манай совхозой үргэн баян газар дайда энээнэй урда тээ тон дутамагаар ашаглагдадаг байһан юм. Энээнэй урда тээ совхоз үнеэ һаадаггүй, тиимэһээ гүрэндэ һү тушаадаггүй, харин гансал мяха тушаадаг байгаа. Тиихэдэ хамтадаа миил 1500—2000 гектар дээрэ тарилга хэгдэдэг һэн. Ажахын иимээр эрхилэгдэһэнэй эсэстэ тэрэнэй тон ехэ резервнүүд ба арга боломжонууд удаан саг соо ойроо хүртөөгүй байһан байна. Иимэ тоо баримтануудые харуулхада болохо: 1948 ондо 1458 үхэртэй, 317 хонитой, 26 шубуутай байһан ба тэрэ жэл гүрэндөө 453 центнер мяха, 120 килограмм нооһо, 500 үндэгэ тушааһан байха юм.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум болбол манай ороной хүн зониие ойрын хоёр-гурбан жэл соо эдеэ хоолой продуктнуудаар, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиие түүхэй эдээр гүйсэд хангаха гэһэн тон шухала зорилго табиһан байгаа.

Ороной хүдөө ажахые эрид хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын табиһан шухалын шухала шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлэн, манай совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад совхозно үйлэдбэриингөө шухала һалбари болохо малажалые хүгжөөхэ талаар үнгэрэгшэ 1954 ондо бага бэшэ хүдэлмэри хээ. Үнгэрэгшэ жэлдэ хонидой, гахайнуудай, шубуудай, моридой тоо толгойе олошоруулха түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэһэн байна. Тиихэдэ эбэртэ бодо малай тоо толгой нилээд олон болгогдоо. Илангаяа үнеэдэй тоо олошоруулагдажа, эбэртэ бодо малай һүрэг соо 43 процент болгогдоһон байха юм. Нёдондо үнеэдээ түрүүшынхеэ һаажа эхилһэн байнабди. 1954 оной октябриин 1-дэ совхоз 3489 үхэртэй, 5138 хонитой, 586 гахайтай, 1500 шубуутай, 635 адуу моритой болоһон байна. Гүрэндэ 20160 пүүд мяха, 45438 пүүд һү, 44000 үндэгэ, 590 пүүд нооһо тушаагаабди.

Үнеэдые һаажа эхилһэн энэ түрүүшын жэлдэ 10 һарын турша соо нютагай үүлтэрэй фуражна үнеэн бүриһөө 837 литр һүн һаагдаһан байна. Совхоз 1954 ондо гүрэндэ һү тушаажа, миллион үлүүтэй түхэригэй олзо доход абаһан байха юм.

Нёдондо бидэнэр зуун үнеэн бүхэнһөө 81 тугал, зуун хонин бүхэнһөө 87 хурьга, гахай бүхэнһөө 20 поршоонхо абаһан ба хонин бүриһөө 2,34 килограмм нооһо хайшалһан байнабди.

Гэбэшье, хэгдэһэн эдэ бүхы хүдэлмэринүүд хадаа малажалые түргэнөөр хүгжөөхэ ба малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай парти, правительствын табиһан зорилгые дүүргэхэ талаар ойрын жэлнүүдтэ хэгдэхэ тон ехэ хүдэлмэринүүдэй имагтал эхининь болоно.

Түбхын түрүүн орооһо таряанай ажахые түргэнөөр хүгжөөжэ, таряа тарижа ургуулгые ехэдхэлгэ хадаа хүдөө ажахын бусад бүхы һалбаринуудые дэбжээхэ үндэһэ һуури болохо юм. Ороной бүхы колхозууд ба совхозуудта орооһото культурануудай ургасые дээшэлүүлхын хажуугаар Казахстанай Сибириин, Уралай, Поволжьеын районуудта шэнэ ба боро газар ашаглажа, эдлүүриин газар болгохо гээшэ орооһо таряа ехээр тарижа ургуулха тон шухала арга нүхэсэл мүн гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленум зааһан байна. 13 миллионһоо бага бэшэ гектар, тэрэ тоодо совхозуудта 4,3 миллион гектар шэнэ ба боро газар ашаглаха зэргээр 1954—55 онуудта орооһото культурануудай тарилгын талмайе үргэдхэхэ гэһэн гүрэн түрын удхашанартай шухала зорилго тус Пленум табиһан байгаа. Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэриие бүхы советскэ арад, тэрэ тоодо манайшье коллектив тон баяртайгаар угтаа һэн. Манай совхоз 1954 ондо 8300 гектар шэнэ ба боро газар хахалхын орондо 8931 гектар хахалаа. Тэрэнэй ашаар 1400 гектарта орооһото культурануудые тариха аад, 2700 гектарта таряабди. 1953 онойхитой сасуулхада тарилгын талмай 165 процент үргэдхэгдэһэн байна. Сагай уларилай муу байбашье, совхозойнгоо тарилгын бүхы талмай дээрэһээ дунда зэргээр гектар бүриин 11 центнер таряа хураажа абаабди. Тэрэнэй эсэстэ центнер орооһоной өөрын үнэ түсэбэйхиһөө 3 түхэриг доошо болоһон байха юм.

Нёдондо шэнэ ба боро газар ехээр хахалһанай ашаар манай совхоз мүнөө жэлдэ 12387 гектар дээрэ орооһото ба тэжээлэй культуранудые тариха арга боломжотой болоо. Энэ хадаа 1953 онойхиһоо 5 дахин ехэ байна. Иимэ тарилга хээд байхадаа 110000 центнер орооһо, 10200 центнер хартаабха, 4000 центнер овоць, 18750 центнер корнеплод, 66600 центнер нэгэ жэлэй ногоонуудай үбһэ, 79800 центнер кукурузын силоснэ ногоо абаха байнабди. Теэд энээнтэй сасуулаа һаа, 1953 ондо оройдоо 14000 центнер орооһон, 1000 центнер хартаабха, 800 центнер овоць, 3500 центнер корнеплод, 20000 центнер нэгэ жэлэй ногоонуудай үбһэн абтаһан байха юм.

1955 ондо шэнэ ба боро газар ашаглажа үргэлжэлхэбди. Ургаса багатай сабшалан ба бэлшээриие хахалжа, 5600 гектар шэнэ газар нэмэжэ ашаглаха байнабди. Тиигэжэ, ойрын жэлнүүдтэ тарилгын талмай 15—16 мянган гектар болгогдохо юм. Тэрэнэй ашаар улам олошоржо байгаа малаа тэжээлээр гүйсэд хангажа, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол соо заагдаһанай ёһоор малайнгаа ашаг шэмые бүри дээшэлүүлхэ, малажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ аргатай болохобди.

Манай совхозой малшад үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 837 литр һү һааһан байгааһаа, 1960 ондо үнеэн бүриһөө 2500 литр һү һааха байна. Мүн хонидһоо нооһо ехээр хайшалдаг болохобди. 1954 ондо хонин бүриһөө 2,3 килограмм нооһо хайшалһан байгаа һаа, 1960 ондо 4,2 килограмм нооһо хайшалха ёһотойбди.

Мүнөө жэлдэ совхоз 1500000 литрһээ доошо бэшэ һү, 3500 центнер мяха, 60000 центнер таряа, 140 центнер нооһо, 50000 үндэгэ гүрэндөө тушааха; 1956 оной бүхы тарилгые өөрын үрэһөөр хангаха; 100 үнеэн бүриһөө 87 тугал, 100 хонин бүриһөө 98 хурьга, гахай бүриһөө 25 поршоонхо абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ; үнеэн бүхэнһөө 1800 литр һү һааха, хонин бүхэнһөө 2,5 килограмм нооһо хайшалха; гектар бүриһөө 15 центнер таряа, 150 центнер хартаабха, 230 центнер овоць, 25 центнер нэгэ жэлэй ногоонуудай үбһэ абаха, тиигэжэ бүхы адуу малаа бүдүүн, шэмэтэ ба концентрированнэ тэжээлээр гүйсэд хангаха зорилго урдаа табина.

Энэ хадаа нилээд ехэ зорилго мүн. Тэрэниие дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа гарган, үсэд шангаар ажаллаха хэрэгтэй гэжэ мэдэнэбди. Энэ зорилгоёо дүүргэхэ шадалтайбди, нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэшье байхабди.

1960 ондо иимэ юумэ туйлаха:

◆1960 ондо 1954 онойхидо орходоо совхозуудта мяха 1,8 дахин, һү—2,8 дахин, нооһо—2,2 дахин, үндэгэ—4 дахин ехээр үйлэдбэрилдэг болохо.

◆Бүхы дээрээ орон дотороо 1960 ондо дунда зэргээр үнеэн бүхэнһөө һү һаалгые колхозуудта 1700 килограммһаа бага бэшэ, совхозуудта 3100 килограммһаа бага бэшэ болгохо ябадал хангаха.

(КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолһоо).

Манай арга боломжонууд ехэ

Партиин ЦК-гэй январска Пленум болбол малажалһаа продуктнуудые ехээр абадаг болохо талаар хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй урда, тэрэ тоодо совхозуудай хүдэлмэришэдэй урда тон ехэ зорилго табяа, Бидэнэр, совхозой малшад ойрын хэдэн жэлэй туршада малайнгаа ашаг шэмые нилээд ехээр дээшэлүүлжэ, 1960 ондо үнеэн бүриһөө 3100—3400 литр һү һаадаг болохо ёһотойбди. Энэ ехэ зорилгые бодотоор бэелүүлхэ арга боломжын бидэндэ бии байһые манай хүдэлмэриин дүй дүршэл элеэр гэршэлэн харуулна. Үнгэрэгшэ жэлдэ манай һаалишад зарим үнеэнһээ 1800 литр һү һаагаа. Тиихэдэ жинрэй үнеэн бүриһөө 1500—1600 литр һүн һаагдаһан байха юм. Тиихэдэ үнеэднай нёдондо оройдоол түрүүшынхеэ һаагдаа гэжэ хараадаа абаха хэрэгтэй. Мүн тэрэ жэл малнуудай тэжээлээр хүсэд хангагдаагүй байгаа.

Нёдондо шэнэ ба боро газарай ехээр ашаглагдаһан дээрэһээ мүнөө жэлдэ тон ехэ талмай дээрэ орооһото болон тэжээлэй культурануудые тарижа, малдаа тэжээлэй бата бэхи базатай болохобди. Энэ хадаа Пленумэй тогтоол соо заагдаһан хэмжээнэй һү лаб һааха найдамтай үндэһэ һуури болохо байна.

Үнеэдһээ һү ехээр һаажа, һүнэй продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохо зорилгонуудые бэелүүлгэдэ өөһэдыиеэ хубитые оруулхын түлөө манай гүүртын малшад эршэмтэйгээр тэмсэжэ эхилээ. Мүнөө үнеэд олооро түрэжэ, һүн улам бүри ехээр һаагдадаг боложо байна. Январь һарада һү һааха даалгабаряа һаалишан Г. Стельмащук 205, Д. Цыденишеева — 177, К. Синюк—167, Ц. Аюшеева—141 процент дүүргэһэн байгаа. Иигэжэ, гүүртын бүхы һаалишад үнеэн бүриһөө үдэрэй 10 литр һү һааха гэһэн даалгабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Тэдэнэр февраль соо бүри ехэ һү һаагаа. Жэшээлхэдэ, январь һара соо манай гүүртэ бүхы дээрээ 9581,5 литр һү һааһан һаа, февраль соо 11000 шахуу литр һааһан байна.

Үдэрэй шэнэ гуримаар гэхэ гү, али үглөөнэй ба үдэшын ажал гэһэн гуримаар хүдэлжэ эхилһэнһээмнай хойшо үнеэдһээ һүн һурагүй ехээр һаагдадаг болоһон, илангаяа һүнэй тоһолигынь эрид дээшэлһэн байха юм.

Гүүртымнай малнууд типовой һайн байратай. Мүнөө энэ байрада дүүжэн харгы тодхоогдохонь. Тэрэнэй ашаар һаалишад, малшадай ажал нилээд хүнгэдхэгдэхэ юм. Үнеэднай элдэб янзын тэжээлээр хангагданхай. Нэгэ үнеэндэ сүүдхэдээ 3 килограмм үбһэн, 6 килограмм зелёнко, 2 килограмм солоомо, 10 килограмм силос, 8 килограмм корнеплод, 1 килограмм комбинированнэ тэжээл, 1,5 килограмм бутаруулагдаһан орооһон эдюулэгдэнэ. Малнай сэбэр һайхан уһатай Гүндэ нуурһаа уһална.

Манай хүдэлмэридэ дутуу дундануудай үгы һаань, бүри һайнаар хүдэлхэ, бүри ехэ һү һааха байгаабди. Теэд, һаалишад ходо һэлгэгдэнэ, тэдэнэр хүдэлмэриин тусхай хубсаһаар мууса хангагдана. Эдэ бүгэдэ хадаа һү һаалгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ һаад ушаруулна. Иимэ дутуунуудые усадхаха тушаа совхозой дирекци ба фермые эрхилэгшэ нүхэр Цыбиков анхаралаа хандуулха ёһотой. Гүүртэдэ мүн тэжээл буйлуулха кормозапарнигтай болоо һаа, һайн байгаа.

Б. Баиров, нэгэдэхи фермын № 6 гүүртые даагша.

Гүндын эрьедэ

(ОЧЕРК)

[Ф]евраль һарын наратай зохид [үд]эр байба. Хайшаашье харахада са[н]н дайда захагүй нэмжыжэ, мүн[...] хашарһаар ялалзана. Баруугаар [...]тар ой харална.

[Д]иректорэй «Газик» Гүндын мүль[һэн] дээрэ гаража, нуурые хүндэлэн, [тэ]р тэрэ хойгуур малайлдааша, [...]р табар модотой, хадануд тээшэ [хэ]лэбэ. Һая ороһон бамбагар зөөлэ[н] саһые машинын мөөрнүүд нэ[рэ]гүйгөөр эсхүүлнэ. Эндэ тэндэ [хэ]айжа даланташаһан хүрнүүд [тэ]рэ машиные хаа яа һэжэрээд аба[...].

—Энэ нуур Ярууны нүгөөдэ нуур[ну]удһаа тад ондоо юм,—гэжэ Алек[сей] Николаевич Зайцев хөөрэнэ. — [За]рим газартаа хорин дүрбэ метр [хү]рэтэр гүнзэгытэй. Уһаниинь!.. О, [за]гаһаниинь одоол нэгэдэхи сорт. Эгээл [ал]тан галай уһандал адли. Манай цент[ра]льна буусынхид эндэһээ уһа эди[нэ]. Энэ нуурта омолиин жараахай [тэ]жээжэ туршагдаһан байгаа. Теэд, [ол]дэш сурхайнууд бузар олон бшуу, [ж]араахайнуудыень хуу эдижэрхёо... [М]үнөө юу хэхэб гэхэдэ, сурхайнуу[д]ые губшажа абаад лэ, омули да[х]ин табиха ушартай байна...

Алексей Николаевич нэгэ хэды шэ[м]эгүй һуужа һуутараа үнинэй һа[на]жа ябаһан юумэ тухайгаа хэлэбэ [х]эбэртэй, бодолгото болон аргаахан [хө]өрэбэ:

—Загаһа үсхэбэрилхэ хэрэгтэй. [Т]еэд, бидэнэр бүри ехэ арга болом[жо]тойбди. Манай совхоз, эндэхи кол[хо]зууд уһанай шубуу үсхэбэрилхэ [ү]нэр ехэ арга боломжотой гээшэб! [Ян]варска Пленумэй тогтоолой га[р]аад байһан мүнөө үедэ бидэнэр энэ [ас]уудалые һайса бодожо үзөөд, бодото хэмжээ-ябуулгануудые хараалха ёһотойбди. Зүгөөр, нэгэ иимэ һаад бии гэжэ һананаб. Манай эндэхи нуурнууд орой гэдэдэг, эртэ хүрэдэг аад, шубуу үсхэбэрилгэдэ бэрхэшээл тохёолдожо болохо. Энээниие наринаар шэнжэлжэ, бодожо үзэхэ байна. Ямар үүлтэрэй шубуу, ямар аргаар үсхэбэрилөө һаа, һайн бэ..?

Директорэй толгой соо ехэ ехэ түсэбүүд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд олооро суглараһан хэбэртэй. Алексей Николаевич тэдээн тухайгаа хөөрэнэ. Түбхын түрүүн малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Үнеэд оройдоо хоёрдохи жэлээ һаагдажа байна. Теэд, энэ богонихон хугасаада бага бэшэ амжалта туйлагдаа. Һүнэй гүүртэнүүд сүүдхэдээ хамта хоёр тонно һү һаана. Ажахын энэ жэлэй түрүүшын квартал соо 1700 центнер һүн тоһоной заводто тушаагдаа. Гансахан нүхэр Баировай гүүртэ нёдондо, үнеэдые түрүүшынхеэ һаажа эхилһэн жэлдээ 79662 литр һү тушаагаа һэн. Мүнөөшье үдэрэй 400 литр хүрэтэр һү һаана. Теэд, хоёр жэлэй саада тээ, совхозой мяханай шэглэлтэй байхада энэ ехэ баялиг, энэ ехэ зөөри хиидэ хосордог байгаа. Тиихэһээ байтагай һайжаруулагдаһан үнеэдэй хүхэ дэлэнгынь дэлэн бэшэ боложо ябаа бшуу. Үнеэнэй хамаг һү тугалынь хүхэхэдөө амидынгаа шэгнүүрые түргэнөөр нэмээдэг, томо мал болодог гэжэ хэлсэдэг һэн. Энэ хадаа ямаршье үндэһэ баримтагүй, хоёһон шашалга гээшэ. Мүнөө тугалнууд эхэһээ һалгаагдан түлжүүлэгдэхэдээ амидынгаа шэгнүүрые урдынхиһаа дутуугүйгөөр нэмээнэ. Теэд, һү тушаалгаһаа али тухай ехэ олзо доход ороно гээшэб! Жэлдээ миллион түхэригһөө дээшэ!

—Январска Пленум бидэнэй урда ехэхэн зорилго табяа. Совхозууд 1960 ондо үнеэн бүриһөө 3100—3400 литр һү һаадаг болохо ёһотой, — гэжэ директор саашань хөөрэнэ. — Энээниие туйлаха аргатай гүбди? Аргатайбди. Тэрэнэй түлөө түбхын түрүүн тэжээлэй бата бэхи база байгуулхабди, малажалай хүдэлмэринүүдые механизацилхабди Шэнэ ба боро газар хахалалгаяа үргэлжэлүүлжэ, тэжээлэй, силоснэ болон орооһото-фуражна культурануудай тарилгые хэдэн дахин үргэдхэхэ байнабди. Түрүүшын дүүжэн харгы Баировай гүүртэдэ тодхогдохонь. Гансал гахайн фермэнүүдтэ кормозапарнигууд бии. Тэжээл буйлуулха, хэршэхэ машина түхеэрэлгэнүүдые мүн һүнэй гүүртэнүүдтэ тодхохо ёһотойбди. Манай хүдэлмэридэ дутуунууд олон. Хүдэлмэришэд дутана. Мүнөө 80 һаалишан дутуу. Малай типовой байрануудые бариха хэрэгтэй. Иркутска трест бидэндэ тон бага туһаламжа үзүүлнэ, мэргэжэлтэдые эльгээнэгүй. Тиихэһээ байтагай һаяхан нэгэ агрономыемнай абахамнай гээд байна. Хамаг дутуунуудаа усадхажа, зориһоноо дүүргэжэ шадахабди гэжэ лаб мэдэнэб. Январска Пленумэй һүүлээр нютагуудтахи партийна организацинууд совхозуудые хүтэлбэрилхэ, бидэндэ туһалха болоо бшуу. Энэнэй урда тээ тиимэ юумэ байгаагүй, бидэ өөһэдынгөөл аяар байдаг һэмди...

Хөөрэлдөөн дундаа Баировай гүүртэ хүрэһэнөөшье мэдэнгүй хүрэбэбди. Гүндэ нуурай хойто эрьедэхэнэ, халзан добын хормойдо үнеэдэй ута байра сайбайна. Тээ баруун тээнь, хахад модоной газарта тугалай ба гахайн шэнэ байранууд, зүүлжээ, добын ташалангаар үхэрэй баһа нэгэ гүүртын байранууд гонзойлдоно.

Зургаадахи гүүртые даагша Батомунко Намсараевич Баировтай уулзажа, үнеэдэй байра худар ошобобди. Дүүжэн харгын хамаг түхеэрэлтэнүүд асарагдажа, байрын газаа буулгагданхай. Байрада ороходо олон таһалгануд соо хүсэ шадал һайнтай үнеэд нэгэ нэгээрээ уяатай, эдеэлжэ байна. Һаалишад Галина Стельмащук, Цырма Аюшеева, Дулма Цыденишеева, Клавдия Синюк, Базар Дылыков гэгшэд үнеэдые сэбэрлэнэ, аршана, коридор соогуурхиие арилгана. Цырма Аюшеваһаа бэшэниинь бултадаа залуу һаалишад байба. Түхэреэн харахан шарайтай Дулма Цыденишееваe абаад үзыт. Энэ басаган оройдоо 17-той юм. Дулма миил дүрбэдэхи һараяа һаалишаар хүдэлжэ байна. Теэд, энэ һүбэлгэн басаган иимэ багахан хугасаа соо ажалдаа түргэнөөр дуршөөд, амжалта туйладаг болоодхёо, 15 үнеэ даажа хүдэлхэдэ бэрхэтэйшэг байбашье, дуратай ажалаа хэхэдээ тэрэ юундэ эсэхэ һэм. Харин нүхэдһөө дутуугүйгөөр хүдэлхын түлөө оролдожо, һү һааха даалгабаряа хододоо зуу һайса гаран процент дүүргэнэ. Дулма үнинэй һаалишан Галинаһаа январь, февраль соо хэдыхэн процентээр хойнотоодхео. Удангүй, Дулма Галитай һайсахан лэ мүрысэдэг болохо даа.

Дулматай сасуу баһа нэгэ һаалишан эндэ бии. Энэ һаалишан оройдоол февралиин 10-һаа хойшо һаалишан болоо юм. Мүнөө дээрээ 11 үнеэ даагаад, һаажа байна. Энэмнай хэн гээшэб гэхэдэ, Базар Доржиевич Дылыков гэжэ нэрэтэй. Энэ хүбүүн өөрынгөө дураар һаалишан болоод, түрүүшын үдэрһөө яһала һайнаар хүдэлжэ байна. «Басагадай хэдэг юумые бидэнэр, хүбүүд хэжэ ядаха аалди? Хэхэбди» гэжэ Базар хэлэдэг. Теэд, үнэхөөрөөшье, зарим үдэр басагадһаа ехые һаажархёод байдаг юм. «Үнеэ басагадһаа түргөөр һаажархина» гэжэ гүүртые даагша Батомунко Баиров урматайгаар хөөрэнэ...

Наран ороходо ойротобо. Һаалишад дүрбэн час амарһанай һүүлээр хүдэлмэриингөө үдэрэй хоёрдохи хахадые эхилэнхэй, үнеэдээ гурбадахяа һаагаад, силос эдюулһэнэй һүүлээр Гүндэ нуурһаа уһалжа асарба. Газаа һайсахан харанхы болоод байхада һаалишад үнеэдээ дүрбэдэхеэ һаажа эхилбэ. Үглөөнэй ба үдэшын ажал гэһэн гуримаар хүдэлдэг болоһонһоо хойшо тэдэнэр амаршоо. Хүдэлмэриньшье хүнгэн болоһон шэнги. Тиихэдээ тэдэнэр үдэртөө найман часһаа дээшэ хүдэлдэггүй. Хүдэлмэриингөө тэг дунда, үглөөнэй 9 часһаа үдэшын 5 час болотор амардаг. Ном юумээ уншаха, газетын һониниие мэдэхэ аргатай болонхой.

Һаалишадай үнеэдээ һаажа дүүргээд, гүүртые даагшындаа суглархада ехэ зохид юрын хөөрэлдөөн болобо. Хүн бүхэн өөрынгөө арга шадал, арга боломжонууд тухай, партиин ЦК-гэй январска Пленумэй табиһан зорилгые бодотоор дүүргэхэ хэрэгтэ хубита ажалаа оруулха, бүри һайнаар хүдэлмэрилхэ байһан тухайгаа хөөрэнэ.

—1960 ондо гурба мянга шахуу литр һү һааха ёһотойбди,—гэжэ Галина Стельмащук хэлэбэ.—Өөһэдынгөө ажал хүдэлмэри дээрэһээ хараад ерэхэдэ эды шэнээн һү һаадаг боложо шадахал байнабди. Минии олон үнеэд нёдондо мянга гаран литр һү үгөө. Зарим үнеэнһээ мянга найман зуун литр һү һаагааб. Теэд, үнеэдээ оройдоо хоёрдохи жэлээ һаажа байна бшуубди. Саашадаа тэжээлэй һайн база байгуулаа һаа, малайнгаа үүлтэрые улам һайжаруулаа һаа, ажал ехэтэй хүдэлмэриие үргэнөөр механизацилаа һаа, зориһондоо хүрэхэбди. Иимэ хүдэлмэринүүд мүнөөнһөө хэгдэжэ эхилээ. Би тээсгэн һү һааха даалгабаряа үдэр бүри 200 процент дүүргэхэ гэһэн уялга фермынгээ хамтын суглаан дээрэ абаа һэм. Тэрэнээ мүнөө дүүргэжэ байнаб. Манай гүүртэдэ нормоёо дүүргэдэггүй нэгэшье һаалишан үгы юм. Бидэнэр бултадаа үсэд шангаар ажаллажа, саашанхи ехэ хүдэлмэриингөө түрүүшын алхамуудые хэжэ байнабди. Бидэнэй урда нилээд ехэ хүдэлмэри байна. Бэрхэшээлнүүдшье ушарха байха. Теэд, бидэнэр, залуушуул тэрээнһээ айдаг бэшэбди, партиингаа зааһан ёһоор улам бүри эршэмтэйгээр ажаллаха гэжэ шиидээбди. Иигэжэ хэлэхэдээ би бараһ нүхэдэйнгөө һанажа байһан юумые хэлээ ёһотойб. Тиимэ гү, нүхэд?

—Тиимэ, тиимэ, Галя. Зүб хэлэнэш,—гэжэ Дулма Цыденишеева Клавдия Синюк хоёр зэргэ харюусаба.

Эгээл наһатай һаалишан Цырма Аюшеева дуугараагүйшье һаа, урматайгаар энеэбхилбэ. Залуу һаалишад Базар Дылыков, Дулма Цыденишеева хоёр баһал сэдьхэлээ ханаанги хэбэртэй.

Тиихэдэ гүүртые даагша, үбгэн Батомунко Намсараевич Галиин хэлээшые ехэл зүбшөөһэн хэбэртэй, бага энеэбхилэн, шэрбэгэр хара һахалаа хоёр—гурба мушхаад абаба.

Б. МУНГОНОВ.

Венгеро-советскэ хани барисаанай hара Венгридэ эхилбэ

БУДАПЕШТ, мартын 8. (ТАСС). Венгеро-советскэ хани барисаанай hара Венгридэ эхилбэ. hарын эхилэлгэдэ зорюулагдаhан баярай вечернүүд ороной городууд болон тосхонуудта болоо.

Дебреценд болоhон баярай заседанида хабаадагшад советскэ арадта амаршалгын бэшэг эльгээгээ. Бэшэг соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Дебреценэй ажалшад советскэ арадай хүбүүдтэ гүнзэгы ехэ баясхалантай байна. Эрхэ сүлөөе ба бэеэ даанхай байдалые дайлан абажа, шэнэ социалистическэ общество байгуулгые эхилхэ арга тэдэнэй баатарлиг тэмсэл венгерскэ арадта олгоо.

Бидэндэ аюул тохёолдуулха байhан баруунгерманска ээрхэг түримхэй армиие hэргээхэ гэжэ баруун гүрэнүүдэй мүнөө оролдожо байхадань Европодо ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай болон аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлдэ советскэ арадтай нэгэн хамта бидэнэр батаар жагсажа байнабди гэжэ бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой Хандалгада Хитадта 109 миллион хүн гар табяа

ПЕКИН, мартын 8. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгые эмхидхэхэ Бүхэхитадай комитедэй тунхаглаhан коммюникегэй ёhоор февралиин 14-hөө мартын 5 хүрэтэр Хитадта 109 миллион шахуу хүн хандалгада гар табяа. Ороной томо ба томошог городуудта гар табилгын кампани гол түлэб дүүрэо. Эдэ городуудай хүн зоной 80 шахуу процентнь хандалгада гар табяа. Мүнөө үедэ хүдөө нютагуудта гар табилга үргэнөөр эмхидхэгдэжэ байна.

Советскэ энергетигүүдэй делегаци Стокгольмдо ерэбэ

СТОКГОЛЬМ, мартын 8. (ТАСС). Советскэ инженернүүд-энергетигүүдэй делегаци үсэгэлдэр Стокгольмдо ерэбэ.

Швециин гидроресурснуудай гүрэнэй управлениин харюусалгата хүтэлбэрилэгшэд советскэ мэргэжэлтэдые аэродром дээрэ угтаа.

Пресс-конференци үсэгэлдэр болоо. Тэрээндэ шведскэ журналистнууд ехэ анхарал хандуулhан байна. Тон томонууд гидроэлектростанцинуудай Советскэ Союзда баригдажа байhан тухай советскэ мэргэжэлтэд хөөрэжэ үгэhэн байна. Мэргэжэлтэдэй делегацинуудые бэе бэедээ эльгээлсэжэ байха шухала гэжэ тэдэнэр онсо тэмдэглээ.

Мүнөөдэр олон газетэнүүд пресс-конференци тушаа бэшэhэн, делегациин гэшүүдэй фотографинуудые толилhон байна. Мэргэжэлтэдэй делегацинуудые Швециин ба Советскэ Союзай hүүлэй үедэ бэе бэедээ эльгээлсэдэг болоhониинь hайшаалтай гэжэ газетэнүүд онсо тэмдэглэнэ.

Шведскэ энергетигүүдэй делегаци нүгөөдэр Стокгольмhоо Советскэ Союзда орохоёо мордохо байна.

Польшын ба Индиин хоорондо худалдаа наймаанай хэлсээн баталагдаба

ВАРШАВА, мартын 8. (ТАСС). Хоёр ороной хоорондо эд бараа андалдан абалсадаг спитсогые 1955 ондо хүсэндэнь үлөөхэ ябадал хараалhан хэлсээн Польско Арадай Республикын ба Индиин Республикын хоорондо баталагдаа гэжэ эндэ мэдээсэгдэнэ.

Хэлсээнэй ёhоор Инди хадаа түмэрэй руда, слюда, арhа, сай, кофе болон бусад товарнуудые Польшодо худалдаха болоо. Польша хадаа станогуудые, промышленна бусад түхеэрэлгэнүүдые, түмэр замай вагонуудые, тракторнуудые, хүдөө ажахын машина зэбсэгүүдые, химикали, буд, галантерейнэ болон бусад товарнуудые Индидэ худалдаха юм.

Хэлсээнэй ёhоор кинофильмнүүдые болон бусад культурна үнэтэ юумэнүүдые андалдан абалсаха байна.

Норвегидэ болоhон санашадай уласхоорондын мүрысөөндэ илагшадые шагналга

ОСЛО, мартын 7. (ТАСС). Норвегидэ болоhон санашадай уласхоорондын мүрысөөндэ илагшадые Ослодо городской ратушиин үмэнэхи талмай дээрэ баярай оршон байдалда шагналга үсэгэлдэр болоо. Советскэ санашадай дундаhаа Колчин, Баранов, Терентьев болон бусад шан абаа. Арбан километртэ урилдаhан советскэ спортсменкэнүүд бултадаа шан абаа. Тэдэнэй тоодо Козырева, Царева, Ерошина, Каалесте ба Масленникова гэгшэд ороно. Трамплин дээрэhээ hүрэлгэдэ хабаадагшадаhаа Трусов ба Шамов гэгшэд мүн лэ шанда хүртөө.

Корейе эбэй ёhоор нэгэдүүлхын түлөө Корейн Эсэгэ ороной демократическа нэгэдэмэл фронтын ЦК-гэй мэдүүлгэ

ПХЕНЬЯН, мартын 8. (ТАСС). Корейе эбэй ёhоор нэгэдүүлгэдэ лисынмановска бүлэгэй ба американецуудай hаад ушаруулгаhаа уламжалан тохёолдоhон байдалые зүбшэн хэлсэхын тулада Корейн Эсэгэ ороной демократическа нэгэдэмэл фронтын Центральна Комитедэй заседани үсэгэлдэр болоо.

Заседани дээрэ баталан абтаhан мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Эхэ ороноо эбэй ёhоор нэгэдүүлхэ зорилгоор КНДР-эй правительство дурадхалнуудые оруулhан байна. Теэд, Урда Корейн засаг түрые баригшад американска заабаряар эдэ дурадхалнуудые хүлеэн абахаhаа ямаршье үндэhэгүйгөөр арсаhан байна. Оронние эбэй ёhоор нэгэдүүлхэ тухай дурадхалые дэмжэдэг урдакорейскэ патриодуудые лисынмановска засагаархид хатуу шангаар мүрдэн хэhээнэ.

Лисынмановецууд хадаа hүүлэй үедэ американецуудай дэмжэлгээр өөрынгөө армиие ехэ болгоно, эблэрэлгын хойноhоо хинан шалгаха нейтральна комиссиие тарааха оролдолго гаргана, КНДР-тэ эсэргүү бузагай аашануудые саг үргэлжэ хэнэ. Тиимэhээ эб найрамдалые шууд аршалан хамгаалха, Эхэ ороноо эбэй ёhоор нэгэдүүлхын түлөө тэмсэхэ хойшолуулашагүй зорилго корейскэ бүхы арадай үмэнэ мүнөө табигдажа байна гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

КНДР-эй арадай Агууехэ суглаанай хандалгые хүлеэн абахаhаа урдакорейскэ засагаархидай арсаhан ябадал Хойто ба Урда Корейн хоорондо хэлсээ хэхэ зам хэтэдээ хаагдаа гэhэн удхатай бэшэ юм гэжэ мэдүүлгын түгэсхэлдэ заагдана. Корейн Эсэгэ ороной демократическа нэгэдэмэл фронтын Центральна Комитет хадаа Эхэ ороноо эбэй ёhоор нэгэдүүлгые туйлахын тулада саашадаашье хүсэлэл оролдолгоёо гаргаха байна. Тиихэтэй хамта Урда Корейн национальна суглаанай, политическэ партинуудай, ниитын организацинуудай ба элдэб ажалай хүн зоной түлөөлэгшэдэй ороноо нэгэдүүлхэ тухай хэлсээ хэхые хүсөөд байгаа hаань, тэдэниие КНДР хододоо дэмжэхэ байна гэжэ мэдүүлнэ.

Лаосой королевскэ правительство Женевскэ хэлсээе эбдэнэ

ШАНХАЙ, мартын 8. (ТАСС). Сам-Неа ба Фонг-Сали провинцинуудтахи Патет-Лаогой сэрэгүүдтэ зэбсэгтэ добтолго хэжэ Женевскэ хэлсээнүүдые эбдэhэн тухай Патет-Лаогой зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин түлөөлэгшэ мэдүүлгэ хээ гэжэ вьетнамска информационно агентство дамжуулна.

Буудалдаанай зогсоогдоhонhоо хойшо французска засагаархид ба Лаосой королевскэ правительство американецуудай дэмжэлгээр дээрэ дурсагдаhан провинцинууд руу зэбсэгтэ бүлэгүүдые эльгээжэ, Патет-Лаогой сэрэгэй частьнуудта добтолго хэнэ. 1955 оной эхилхын урда тээ Патет-Лаогой сэрэгүүдтэ зэбсэгтэ добтолго 31 дахин хэгдэhэн байна гэжэ Патет Лаогой зэбсэгтэ хүсэнүүдэй түлөөлэгшэ заагаа.

Зэбсэгтэ добтолгонууд мүнөөшье үргэлжэлүүлэгдэhээр. Мартын 1-дэ зэбсэгтэ добтолго хэжэ Муонт Пон гэжэ пунктые эзэлэн абаhан байна. Тиихэтэй хамта королевскэ сэрэгэй командовани Бирмэдэхи гоминдановска бандын үлэгдэлтэй үгэсөө хэнэ. Сам-Неа ба Фонг-Сали провинцинуудта чанкайшистска сэрэгүүдэй бии байhаниинь элирээ.

США-гэй гүрэнэй секретарь Даллесай Лаосто hаяхан ерэhэн ба американо-лаотяньска сэрэгэй договор баталха бэлэдхэлэй хэгдэжэ байhан тушаа Лаосой гадаадын хэрэгүүдэй министр Катайн мэдүүлгэ тухай хэлэхэ зуураа, энэ түсэб хадаа Лаосые американска сэрэгэй база болгохо гэжэ США-гэй hанаашалжа байhаниие гэршэлнэ гэжэ Патет-Лаогой зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Зэбсэгтэ тулалдаануудые hүжэрөөлгэдэ эсэс табихын тулада Патет-Лаогой тала ехэ оролдолго гаргана. Патет-Лаогой ба Лаосой королевскэ правительствын түлөөлэгшэдэй политическэ конференциин hаяхан болоходо, Патет-Лаогой тала зохихо дурадхалнуудые оруулhан байгаа. Гэбэшье, Лаосой королевскэ правительствын түлөөлэгшэд конференциhээ гаража ошоо. Тиигэжэ, хэлсээ туйлаха гэhэн hэдэлгые таhалдуулhан байна гэжэ Патет-Лаогой түлөөлэгшэ хэлээ.

Нүгөөдэ талын хуули бусын ябуулгануудта эсэргүү эрид шууд буруушаалга мэдүүлхэ зуураа, Женевскэ зүблөөнэй шиидхэбэринүүдые шууд бэелүүлхыень французска командованиие Патет-Лаогой түлөөлэгшэ уряалhан байна.

Лейпцигскэ хабарай яармагай амжалта

БЕРЛИН, мартын 8. (ТАСС). 1955 оной уласхоорондын хабарай яармаг Лейпцигтэ боложо байна. Энэ яармаг дайнай хойто тээхи үедэ үзэгдөөгүй ехэ амжалтатайгаар үнгэржэ байна. Дэлхэйн 54 ороной (выставкэдэ хабаадагшадые оруулалсахада) делегацинууд ба түлөөлэгшэд мүнөө үедэ Лейпцигтэ ерээд байна.

Лейпцигтэ эмхидхэгдэhэн техническэ выставкые неделиин турша соо 400 мянган хүн хараа.

Энэ жэлэй яармаг дээрэ баруун оронуудай эзэд баяшуулай түлөөлэгшэд ба Советскэ Союзай, арадай демократиин оронуудай зохихо организацинуудай түлөөлэгшэдэй хоорондо худалдаа наймаанай хэлсээнүүд олоор баталагдаа.

Советскэ худалдаа наймаанай организацинуудай түлөөлэгшэд ба Баруун оронуудай элдэб фирмэнүүдэй түлөөлэгшэдэй хоорондо хэлсээнүүд техническэ выставкэдэхи советскэ павильон соо хэгдэhэн ба хэгдэжэшье байна.

Хитадай Арадай Республикада выставкэдэ хабаадагшад ехэ анхарал хандуулна. АДН агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор яармагай түрүүшын үдэрнүүдтэ Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэдтэй бусад оронуудай 200 фирмэ хэлсээ хэhэн байна. Тэдэнэй тоодо баруун оронуудай 12 фирмэ оролсоно. Элэ хэлсээнүүдэй үедэ олонхи ушартань худалдаа наймаанай хэлсээнүүд баталагдаhан байна.

Польско Арадай Республика Баруун Германитай, Голландитай, Швейцаритай, Турцитай худалдаа наймаанай олон хэлсээнүүдые баталаа. Гадна Франциин, Финляндиин, Исландиин, Суданай, Сириин ба бусад оронуудай түлөөлэгшэдтэй хэлсээнүүд хэгдэжэ байнхай.

Номгон океандахи американска флодой манёвр Тайвань шадар болобо

ПЕКИН, мартын 8. (ТАСС). Американска 7-дохи флот Чан Кай-шиин флодтой хамта мартын 6-да Тайвань шадар томо манёвр хэhэн байна гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна. «Американска сэрэгэй засагаархидай хэhэн хорото ааша» гэжэ энэ манёврые пекинскэ ажаглагшад тоолоно.

Сэрэгэй энэ хорото ааша хадаа Дальна Востогто түгшүүрилые шангадхаха, Тайваниие сүлөөлэлгэдэнь Хитадта hаад ушаруулха зорилгоор хэгдээ. Иимэ hэдэлгэнүүд урданшье буруу hүрэдэг hэн, мүнөөшье, мүн саашадаашье буруу hүрэхэ байха. Тайваниие сүлөөлхөөр Хитад арадай шиидэнги байhанда ямаршье заналта hаад ушаруулжа шадахагүй гэжэ ажаглагшад онсо тэмдэглэнэ.

Далайн сэрэгэй энэ манёврын хойноhоо Номгон океандахи американска флодые командалагша адмирал Стамп ажаглан хараhан байна. Тус манёврта «Мидуэй» ба «Уосп» гэжэ американска хоёр авианосец, мүн эскадренна миноносецууд хабаадаа. Хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор эдэ авианосецууд дээрэхи самолёдууд Тайвань дээгүүр олоороо ниидэhэн байна.

Урдакорейскэ табан гражданинуудые американска солдадууд алаба

ПХЕНЬЯН, мартын 8. (ТАСС). Сеулhаа абтаhан мэдээсэлэй ёhоор американска нефтепровод шадар ябаhан урдакорейскэ бүлэг хүн зониие американска хоёр солдат мартын 5-да буудаа. Тэрэнэй эсэстэ 3 эхэнэр, 2 эрэшүүл алуулhан байна.

Энэ хадаа урдакорейскэ хүн зониие хашажа хэhээжэ байдаг американска сэрэгэйхидэй шэнэ гэмтэ ябадал мүн болоно. Американска сэрэгэй базануудай байгуулагдаhан районуудта нютагай хүн зониие шархатуулhан ба алаhан тухай урда тээнь нэгэтэ бэшэ мэдээсэгдэhэн байна.

Румыниин ба Германиин хоорондо дайнай байдал болюулагдаба

БУХАРЕСТ, мартын 8. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор, 1944 оной августын 24-дэ Германида Румыниин соносхоhон дайнай байдалые болюулха тухай Указые Румынска Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй дурадхалаар Румынска Арадай Республикын Агууехэ национальна суглаанай президиум энэ оной мартын 7-до баталан абаhан байна.

Германитай дайнай байдалай болюулагдаhан дээрэhээ уласхоорондын хэлсээнүүдэй ёhоор Румыниин ба Германиин абаhан эрхэ ба уялганууд хубилгагдаха байна.

Чехословацко-польско экономическа харилсан ажаллалга

ПРАГА, мартын 8. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор тэгшэ эрхэтэй ба бэе бэедээ ашагтай туhатай байха ябадалда үндэhэлэн Польшын ба Чехословакиин хоорондо бэелүүлэгдэдэг экономическа үргэн холбоо барисаан хоёр ороной экономикые түргэнөөр хүгжөөхэ арга олгоно. Хоёр ороной хоорондо эд бараа андалдан абалсалга 1947 онhоо 1953 он хүрэтэрхи үе соо найма үлүүтэй дахин ехэ болоо гэжэ мэдээсэл соо заагдана.

Чехословакиhаа юумэ худалдан абалга зургаан жэлэй түсэбөөр хараалагдаhан капитальна барилганууды бэелүүлгэдэнь Польшодо нилээд ехээр туhалhан байна. Тусхайлбал, Чехословаки хадаа Явожнодохи, Меховицдахи, Забжедахи электростанцинуудые, Чехницдэ ба Эльблонгдэ «Одер» ба Доодо Силезидэ «Виек-2» гэжэ цементын томо заводуудые барилгадань Польшодо туhаламжа үзүүлhэн байна. Польско химическэ, текстильнэ, арhанай ба тамхинай промышленностиин олон заводууд чехословацка станогуудаар хангагдаhан байна.

Чехословаки хадаа хүнгэн ба ашаанай автомашинануудые, мотоциклнуудые Польшодо мүн лэ худалдана. Польшын полинууд дээрэ Чехословакиhаа асарагдаhан тракторнууд мүн лэ хүдэлмэрилнэ.

Чехословацка экономикые хүгжөөлгэдэ Польшоhоо эльгээгдэhэн нүүрhэн, цинкэ, химикали, зарим тусхай машинанууд, түмэр замай ашаанай вагонууд ехэ үүргэ дүүргэдэг байна. Польско далайн транспорт Чехословакида ехэ туhаламжа үзүүлдэг юм.

Английска суднануудта чанкайшистска дээрмэшэд добтолбо

ЛОНДОН, мартын 7. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентын Гонконгhоо мэдээсэhэнэй ёhоор «Уэстуэй» ба «Тайсунхон» гэжэ английска пароходуудые Тайванска хоолойдо ябахадань чанкайшистска канонерска онгосо мүнөөдэр буудаад, тэдэниие бариhан байна.

Эдэ суднануудта туhаламжа үзүүлхын тулада английска засагаархид сэрэгэй корабль эльгээгээ.

Английска химическэ заводто тэhэрэлгэ болоо

ЛОНДОН, мартын 8. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор «Джон энд Джеймс Уайт» гэжэ фирмын Ратерглендэхи химическэ заводто мартын 6-да тэhэрэлгэ болоо. Тэhэрэлгын үедэ 3 хүн алуулhан ба 17 хүн шархатаhан байна.

Израильско-египетскэ хилэ дээрэ болоhон ушар тушаа

ПАРИЖ, мартын 7. (ТАСС). Эблэрэлгын талаар египетско-израильска хамтадхамал комиссиин заседани үсэгэлдэр мартын 6-да Иерусалимда болоо. Израильско-египетскэ хилэ дээрэ байдаг Газа гэжэ город шадар болоhон зэбсэгтэ тулалдаан тухай асуудал энэ заседани дээрэ хаража үзэгдэhэн байна. «Египетскэ зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ израильска сэрэгэй частьнуудай добтолhоной түлөө» хамтадхамал комисси Израилиие буруушаажа байhан тухайгаа мэдүүлээ гэжэ Франс Пресс агентство мэдээсэнэ.

Израильска-сирийскэ хилэ дээрэ болоhон ушар

ПАРИЖ, мартын 7. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Дамаскhаа мэдээсэhэнэй ёhоор 200 хүнhөө бүридэhэн израильска сэрэгэй соединени мартын 5-да нютагай сагаар 16 час 45 минутада демилитаризованна зоно руу шурган ороод, сирийскэ харуулые 30 минутын турша соо пулемёдоор буудаа. Хуле нуур шадар харуул хаража байдаг израильска баhа нэгэ соединени сирийскэ үшөө нэгэ харуулые буудаhан байна.

Ленинград. Ленинградска хүдөө ажахын институтдай главна корпус хү hэргээн бодхоогдоо. Энэ хадаа Пушкин городтохи эгээн гоё hайхан байшан нэгэн юм. Энэ байшан ородой уран барилгаша В. П. Стасовай заабаряар бари байгаа. Тус байшангай нюур тала урдынь түхэл янзаар hэргээгдэhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинградска хүдөө ажахын институтдай главна корпус.

ТАСС-эй фотохроник

Читын областиин hонинууд

Колхозууд машина абана

ҮЛЕЭТЭ. Үнгэрэгшэ жэлдэ районой колхозууд хүдөө ажахын продуктнуудые тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорhоонь урид тоосоод, дээшэлүүлэгдэhэн сэнгээр гүрэндөө мяха, тоhо, таряа ехээр худалдаhан байгаа.

Худалдаhан продуктнуудайнгаа түлөө «Победа», Молотовой нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд ашаанай машинануудые абана.

«Победа пахаря», «Победа» колхозууд нүүдэл электростанцинуудые абаа.

Мүн Үлеэтын райпотребсоюз колхозуудта 600 мянган түхэригтэ барилгын материал худалдаhан байна.

Хүдөөгэй электростанци

БЫРКА. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 35 киловатт хүсэтэй электростанци худалдажа абаад тодхобо. hаяар Усть-Тасурхай тосхон электрын галаар ялархань. Энэ электростанци малай центральна фермые электрын хүсөөр хангахаhаа гадна, пилорама, тэжээл үйрүүлхэ машина хүдэлгэхэ юм. Мүнөө колхознигуудай гэрнүүдтэ электролампочканууд носоогдожо байна.

Тэрэшэлэн энэ колхоз 5 киловатт хүсэтэй нүүдэл электростанци абаа. Энэ станцинь хүдөө ажахын машинануудые хүдэлгэхэ юм.

Ажалшадай нөөсэлгэ ургана

Нөөсэлгын кассада мүнгэ нөөсэлэгшэд жэлhээ жэлдэ олон болоно. Энэ хадаа ажалшадай байдалай улам hайжаржа ба элеэр гэршэлнэ. Жэшээлхэдэ, һ табан жэлэй туршада Читын ной нөөсэлгын кассада мүнгэ шэдэй тоо хоёр дахин, тэдэнэй сэлгэ 4 шахуу дахин олошорж миллион түхэриг болоhон байна рэ тоодо колхознигуудай нөө ехээр ургаа.

Нэгэ колхозой шэнэ барилганууд

УСТЬ-КАРСК. «Смычка» ко элдэб барилгануудые олоор бо но. Энэ жэлдэ колхоз 500 толго нидой байра, овощехранилищ лоснэ набтар башин ба бусад б ганууды хэхэ юм.

Эдэ барилгануудта хэрэглэ модые тусгаар бригада бэлэд байна. Мүнөө 500 кубометр бэлдэгдээд, 100 кубометрынь дэжэ асарагдаад байна.

Ехэ олзо

Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз гэрэгшэ жэлдэ ехэ олзо доход Тиин ажалта үдэр бүхэндэ 3 лограмм орооhо, 5 түхэриг мүнг бааhан байна.

Ажалта үдэртөө абаhан мүнгэ колхознигууд нөөсэлгын кассад даглана. Жэшээлхэдэ, тоосоото лэй hүүлээр колхознигууд нөөсэ кассада 50 мянган түхэриг ту гаа.

«Забайкальский рабо гэжэ газет

Залуу уранзураашадай зурагууд зүбшэн хэлсэгдэбэ

БМАССР-эй Советскэ уранзураашадай Союзда залуу уранзураашад П. Соловьев, В. Сохонов, Л. Саксонов гэгшэдэй зурагуудые зүбшэн хэлсэлгэ болобо.

БМАССР-эй советскэ уранзураашадай Союзай харюусалгата секретарь нүхэр Рудь залуу уранзураашадай hүүлэй үедэ хэhэн ажал тухай тобшоор хэлэбэ.

Удаань уранзурааша Г. Е. Сергеев үгэ абаад иигэжэ хэлэбэ:

— Соловьевой «Байгал» гэжэ зураг юрэнхы дээрээ hайн зураг болоо. Гэбэшье, Байгал шадарай хаданууд Кавказай хадануудта адляар зурагдаhан туладаа Байгал далайн оршониие ондоо болгоно. Тиин далайн саада эрьедэ харагдажа байhан хаданууд набтардаа, тэдэниие үндэр болгожо үгөө hаа бүри зохид болохо hэн.

hүүлээрнь уранзураашад Гончар, Катеев гэгшэд Соловьевой зурагтахи дутуу дунданууды тэмдэглэхэ зуураа, юрэнхы дээрэнь hайн сэгнэлтэ үгэжэ, саашадаа творческо а даа бүри hайнаар амжалтану туйлахыень хүсэбэ.

Уранзурааша Сохонов «Т шынхеэ үйлэдбэри дээрэ» гэжэ раг соогоо анха түрүүшынхеэ нок дээрэ хүдэлхэеэ ерэhэн за хан басаганай түхэл шэнжые хар ха гэжэ оролдобошье, тэрэнээ д харуулжа шадаагүй гэжэ үгэ х шэд тэмдэглэбэ.

Баунтын аймагта творческо мандировкодо ябаха зуураа Л. соновой зураhан зурагууд эндэ h сэгнэлтэ абаа. Үгэ хэлэгшэд нүхэр Саксонов бэлигтэй ба ор сотой уранзурааша гэжэ тэмдэг тэрэниие уранзураашадай Со гэшүүн болгон абахыень прав дэ hайшаан дурадхаха гэжэ шид

Уранзураашадай Союзай пр ни иимэ зүбшэн хэлсэлгэнүүдые додоо үнгэргэжэ, ургажа яба луу зураашадай творческо а дань бодото туhаламжа үзү байна.

Р. Цыд

Хоккейгээр городой түрүү hууриин түлө

Үнгэрhэн амаралтын үдэр бүмбэгэ сохихо хоккейгээр городой түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн боложо дүүрэо. Мүрысөөндэ ПВЗ-гэй «Локомотив», «Динамо», «Байкал», «Звезда» гэжэ hайндуранай спортивна обществонуудай 5 команданууд хабаадалсаа.

ПВЗ-гэй «Локомотив» обществын 1-дэхи команда абажа боломоор 24 очкоhоо 22 очко абажа илалта туйлаhан байна. «Байкал» обществынхид—хоёрдохи, «Динамын» ком гурбадахи hууринуудые эзэлэ

Тренер нүхэр Кузьминай хү ри доро наадажа hураhан «Ди обществын залуу хоккеистнэр hайн бэлэдхэлтэй байhанаа х лаа.

Иигэжэ ПВЗ-гэй «Локомо 1-дэхи команда 4-дэхеэ түрүү эзэлбэ.

Е. Нико

Редактор Д. Л. ЛОБСАН

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора — 32 74. отв. секретаря — 27-37. партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта. промышленности — 34.05. местной информации и писем — 24 74 Для междугородных переговоров — 16.

Н—00399. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 75